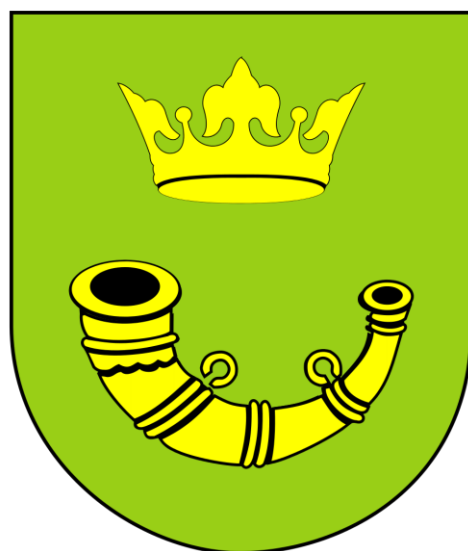

*Prognoza
oddziaływania na środowisko
projektu
Strategii Rozwoju Gminy
Pabianice
na lata 2016-2023*

Pabianice, marzec 2016

Adres:

PHIN Inwestycje Sp. z o.o., ul. Częstochowska 63, 93-121 Łódź

Kontakt:

Tel. 42 250 79 91/92

Fax. 42 250 79 94

sekretariat@phin.pl

www.phin.pl

Autor opracowania:

Agnieszka Chylak

Spis treści

1. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	7
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY PABIANICE NA LATA 2016-2023” I O POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
2.1. Zawartość i główne cele projektu „Strategii...”	9
2.2. Powiązanie projektu z innymi dokumentami, oraz sposoby, w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	14
2.2.1. Dokumenty nadrzędne szczebla krajowego, wojewódzkiego i lokalnego	14
3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	20
3.1. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz problemów w tym zakresie	20
3.1.1. Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia	20
3.1.2. Warunki klimatyczne	22
3.1.3. Hydrografia	22
3.1.4. Budowa geologiczna, hydrologia i warunki glebowe	22
3.1.5. Warunki przyrodniczo - krajobrazowe	24
3.1.6. Obszary objęte ochroną konserwatorską i archeologiczną	26
4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM	28
4.1. Powietrze atmosferyczne	28
4.2. Wody powierzchniowe i podziemne	31
4.3. Hałas komunikacyjny	35
4.4. Promieniowanie elektromagnetyczne	35
4.5. Podsumowanie	36
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	37
6. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ WYNIKIEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	39
7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	40
7.1. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne aspekty	64
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	68
9. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	69
10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	71
11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	72

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 2.1.1 WIZJA GMINY PABIANICE	10
RYSUNEK 2.1.2 MISJA GMINY PABIANICE	11
RYSUNEK 2.1.3 CELE STRATEGICZNE I CELE SZCZEGÓŁOWE, A TAKŻE ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI W PROJEKCIE „STRATEGII ROZWOJU GMINY PABIANICE NA LATA 2016-2023”	12
RYSUNEK 3.1.1.1 LOKALIZACJA GMINY PABIANICE NA TLE POWIATU PABIANICKIEGO I WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	20
RYSUNEK 3.1.1.2 LUDNOŚĆ GMINY PABIANICE NA PRZESTRZENI OSTATNICH LAT	21
RYSUNEK 3.1.5.1 OBSZARY PRZYRODNICZE NA TERENIE GMINY PABIANICE	26
RYSUNEK 4.1.1 ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO I OBSZARY PRZEKROCZEŃ WG „ROCZNEJ OCENY JAKOŚCI POWIETRZA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2014 ROKU”, ŁÓDŹ 2015 KOLOREM ŻÓŁTYM ZAZNACZONO GMINĘ PABIANICE.	29
RYSUNEK 4.2.1 STAN CHEMICZNY WÓD WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W 2014 ROKU Z ZAZNACZONĄ LOKALIZACJĄ GMINY PABIANICE	32
RYSUNEK 4.2.2 LOKALIZACJA PUNKTÓW POMIAROWYCH JCWPD NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	33

SPIS TABEL

TABELA 4.2.1 KLASYFIKACJA STANU/ POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO I STANU CHEMICZNEGO WÓD W 2014 R. W PUNKCIE POMIAROWO-KONTROLNYM ZLOKALIZOWANYM W NAJBLIŻSZEJ ODLEGŁOŚCI GMINY PABIANICE ...	31
TABELA 4.5.1 OCENA STANU ŚRODOWISKA GMINY PABIANICE WSKAZUJE NASTĘPUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE W NAJWAŻNIEJSZYCH SEKTORACH ŚRODOWISKA	36
TABELA 7.1 OPIS AKTUALNIE ZNANYCH SZCZEGÓŁÓW ZADAŃ CELU STRATEGICZNEGO I – SILNA GOSPODARKA LOKALNA I ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO.....	41
TABELA 7.2 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA ZADAŃ CELU STRATEGICZNEGO NR 1 NA ZAGADNIENIA I ASPEKTY ŚRODOWISKOWE.....	45
TABELA 7.3 OPIS AKTUALNIE ZNANYCH SZCZEGÓŁÓW ZADAŃ CELU STRATEGICZNEGO II – POSZERZENIE OFERTY KULTURALNEJ GMINY, CENTRALIZACJA USŁUG KULTURALNYCH I ROZWÓJ OFERTY REKREACYJNEJ I SPORTOWEJ DLA MIESZKAŃCÓW.....	49
TABELA 7.4 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA ZADAŃ CELU STRATEGICZNEGO NR 2 NA ZAGADNIENIA I ASPEKTY ŚRODOWISKOWE.....	50
TABELA 7.5 OPIS AKTUALNIE ZNANYCH SZCZEGÓŁÓW ZADAŃ CELU STRATEGICZNEGO III – WYSOKA DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ USŁUG PUBLICZNYCH, WPŁYWAJĄCYCH NA POPRAWĘ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.....	53
TABELA 7.7 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA ZADAŃ CELU STRATEGICZNEGO NR 3 NA ZAGADNIENIA I ASPEKTY ŚRODOWISKOWE.....	56
TABELA 7.7 OPIS AKTUALNIE ZNANYCH SZCZEGÓŁÓW ZADAŃ CELU STRATEGICZNEGO IV – ZINTEGROWANY SYSTEM ZARZĄDZANIA PUBLICZNEGO.....	61
TABELA 7.8 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA ZADAŃ CELU STRATEGICZNEGO NR 4 NA ZAGADNIENIA I ASPEKTY ŚRODOWISKOWE.....	62
TABELA 9.1 PRZYKŁADOWY ZESTAW WSKAŹNIKÓW DO MONITOROWANIE REALIZACJI „STRATEGII...”	70
TABELA 11.1 OCENA STANU ŚRODOWISKA GMINY PABIANICE WSKAZUJE NASTĘPUJĄCE PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE W NAJWAŻNIEJSZYCH SEKTORACH ŚRODOWISKA	74

WSTĘP

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” (zwanej w dalszej części opracowania „Prognozą...”) są przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353). Artykuł ten nakłada na organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to z przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” przygotowana została przez PHIN Inwestycje Sp. z o.o. z Łodzi.

1. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Metodyka opracowania jak również treść Prognozy oddziaływania na środowisko postanowień projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” zostały bezpośrednio podporządkowane zapisom wynikającym z Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353) Zgodnie z art. 51 ust. 2 przywołanego aktu prawnego, prognoza oddziaływania na środowisko (...) powinna:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe,
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- zawierać informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Treść niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko została także podporządkowana uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych prognozie wydanej przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi nr PWIS.NSOZNS.9022.1.321.2016.JOK z dnia 8 lipca 2016 roku oraz zakresowi i stopniowi szczegółowości informacji wymaganych w prognozie wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi nr WOOŚ-II.411.242.2016.MGw.2 z dnia 17 czerwca 2016 roku.

W celu przeprowadzenia szczegółowej analizy wpływu projektowanego dokumentu na środowisko wykorzystano materiały udostępnione przez Urząd Gminy Pabianice, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego oraz dane pozyskane od instytucji i przedsiębiorstw obsługujących Gminę Pabianice, dane statyczne umieszczone na stronach internetowych Głównego Urzędu Statycznego, dane literaturowe oraz opracowania własne. Dokumenty te uzupełniono dokumentacją wcześniej wykorzystaną w trakcie opracowywania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, były to głównie:

- „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pabianice na lata 2007 - 2013”,
- analizy danych zastanych - dane statystyczne, dane udostępnione przez Urząd Gminy w Pabianicach,
- badania ankietowe wśród mieszkańców gminy oraz urzędników Urzędu Gminy,
- rekomendacje do strategii jako wyniku warsztatów konsultacyjnych z mieszkańcami,
- konsultacje społeczne w Gminie Pabianice.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU GMINY PABIANICE NA LATA 2016-2023” I O POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Zawartość i główne cele projektu „Strategii...”

Projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” jest najważniejszym dokumentem programowym gminy, określa obszary priorytetowe i cele, które umożliwią rozwój społeczno – gospodarczy jej obszaru. Cele, jakie stoja przed gminą zostały określone na podstawie analizy stanu obecnego oraz zestawienia silnych i słabych stron gminy, a także szans, jakie przed nią stoja oraz potencjalnych zagrożeń. Niniejsza strategia powstała z inicjatywy władz lokalnych, dostrzegających potrzebę kompleksowego rozwoju gminy. Jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Powstały dokument gwarantuje, że podejmowane działania wpisują się w wizję regionu i są z nią komplementarne, co z kolei ma znaczenie przy aplikowaniu o środki unijne.

Z uwagi na wieloaspektowość i wielopodmiotowych Strategii do udziału w jej opracowaniu zaproszono przedstawicieli władz, radnych, pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach, mieszkańców gminy. W trakcie prac nad dokumentem zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, które pomogły poznać opinie mieszkańców dotyczące obecnej sytuacji gminy oraz ich zdanie na temat przyszłych działań, jakie gmina powinna podjąć, by umożliwić jak największy rozwój społeczno – gospodarczy. Dzięki przeprowadzonym konsultacjom przyjęta polityka rozwoju gminy będzie zgodna z oczekiwaniami społecznymi. Strategia powinna przyczynić się do wzrostu atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego, zaktywizować społeczność lokalną oraz zwiększyć jej poczucie tożsamości z miejscem, które zamieszkują.

Najważniejszym celem strategii jest jednak poprawa warunków życia mieszkańców. Opracowanie tego dokumentu pozytywnie wpłynie na planowanie rozwoju gminy, jak również ułatwi codzienną działalność i podejmowanie decyzji przez władze gminy. Strategia stanowi ponadto cenne źródło informacji dla potencjalnych inwestorów o przyjętych i zakładanych przez gminę ścieżkach rozwoju.

Niniejszy dokument został opracowany na lata 2016-2023. Jest to czas pokrywa nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

W zakresie funduszy unijnych Gmina Pabianice posiada wieloletnie doświadczenie sięgające funduszy przedakcesyjnych. W podsumowaniach perspektywy 2007-2013 publikowanych w 2014 roku na łamach Dziennika Łódzkiego Gmina Pabianice była na pierwszym miejscu w rankingu gmin w zakresie pozyskania środków unijnych przez gminy wiejskie. Projekty

gminy Pabianice z dofinansowaniem unijnym pochodzącym z okresu programowania 2007-2013 zostały zakończone i rozliczone. Gmina podejmuje starania o pozyskiwanie nowych środków z okresu programowania 2014-2020.

Gmina Pabianice nie posiada partnerów zagranicznych. W 2011 roku przystąpiła do związku międzygminnego Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „BUD-UJ RAZEM”. Szansą rozwoju dla Gminy jest jej przynależność do Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego.

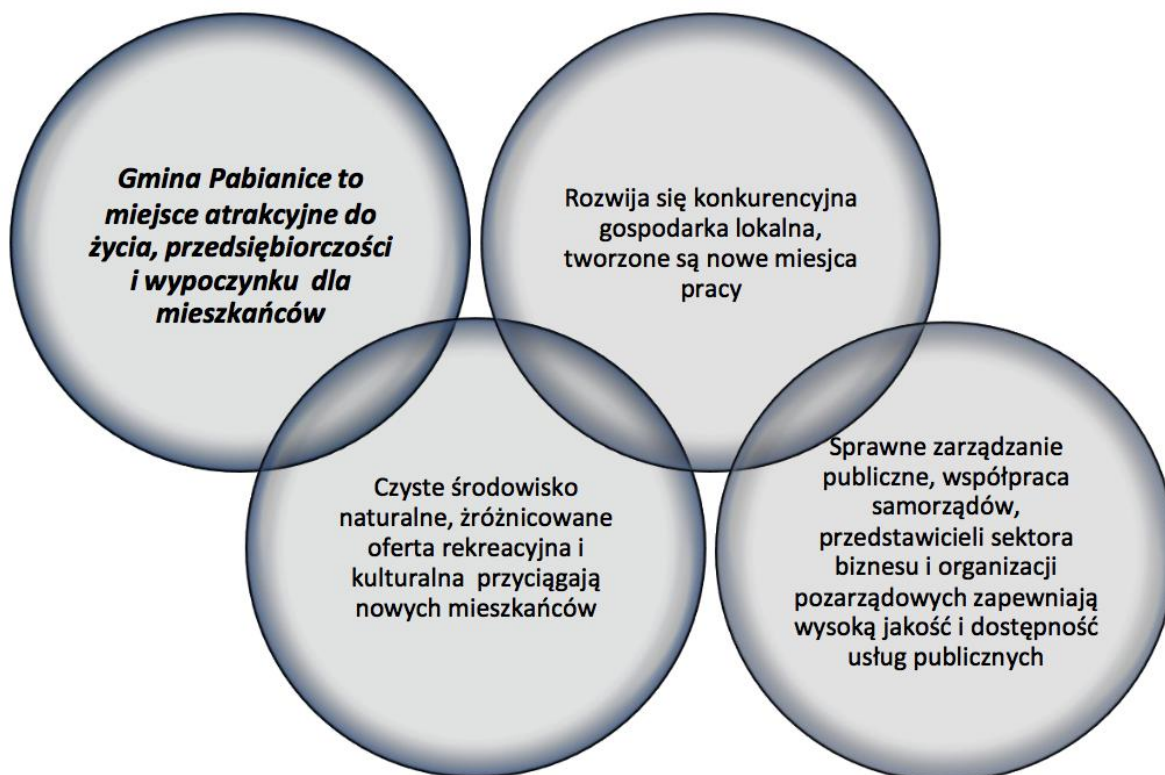
W ramach projektu „Strategii...” przeprowadzono analiza zadowolenia mieszkańców oraz naglących potrzeb które według mieszkańców są najpilniejsze do realizacji w celu zwiększenia zadowolenia z miejsca zamieszkania. W wyniku takiej ankietowej analizy stworzono wizję Gminy Pabianice i misję do realizacji.¹

Wizja opisuje pożądaną obraz gminy Pabianice w roku 2023. Do osiągnięcia stanu docelowego, czyli wizji, należy zrealizować szereg działań, w tym projektów infrastrukturalnych oraz działań miękkich będących wsparciem rozwoju kapitału społecznego gminy. Do realizacji wizji dążyć będzie cała wspólnota gminy, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (lokalni oraz

¹ źródło projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” PHIN Sp. z o.o., 2016

ponadlokalni). Osiągnięcie stanu docelowego przy wykorzystaniu możliwości płynących z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja wskazuje zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

Rysunek 2.1.1 Wizja Gminy Pabianice

Źródło: projekt „Strategii...” PHIN Inwestycje Sp. z o.o.2016

W wykonaniu przyjętej wizji służy misja, czyli całościowe, generalne ujęcie działań, jakie muszą zostać podjęte w gminie, by założona wizja rozwoju została osiągnięta. Misja ma na celu ukierunkowanie podejmowanych działań tak, by przyniosły one oczekiwane efekty.

Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Gminy Pabianice do roku 2023, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego – liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców, itd. Ponadto, władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju Gminy, upowszechniania jej walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.²

² źródło projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” PHIN Sp. z o.o., 2016

Rysunek 2.1.2 Misja Gminy Pabianice

Źródło: projekt „Strategii...” PHIN Inwestycje Sp. z o.o. 2016

Gmina Pabianice to obszar, na którym należy wspierać lokalną gospodarkę, tworzyć nowe miejsca pracy i promować postawę przedsiębiorczą wśród mieszkańców. Działania te zapobiegają bezrobociu, a także migracjom zarobkowym ludności. Szansą rozwoju gospodarczego Gminy Pabianice jest funkcjonowanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej (SSE) w oparciu o współpracę międzygminną. Gmina Pabianice posiada tereny (w rękach prywatnych właścicieli) odpowiednie dla nowych inwestycji gospodarczych.

Polityka prowadzona na terenie gminy będzie kładła nacisk na rozwój infrastruktury technicznej, komunalnej tak, by zaspokoić potrzeby bytowe jej mieszkańców. Gmina Pabianice już dziś jest dogodnym miejscem do zamieszkania dla rodzin z dziećmi, seniorów i młodych aktywnych osób. Zadaniem jest uzupełnić infrastrukturę drogową, wykonać inwestycje w zakresie budowy chodników, infrastruktury technicznej (kanalizacja, wodociągi) tak, by tworzyć optymalne warunki do życia dla jej mieszkańców.

Biorąc pod uwagę nakreślone przez mieszkańców Gminy Pabianice problemy oraz analizując mocne strony gminy można zdefiniować główne cele projektu „Strategii Rozwoju Gminy...”, a także działania, które będą przeprowadzone w przyszłości. Wyodrębniono zatem cztery obszary, które są względem siebie równoważne.

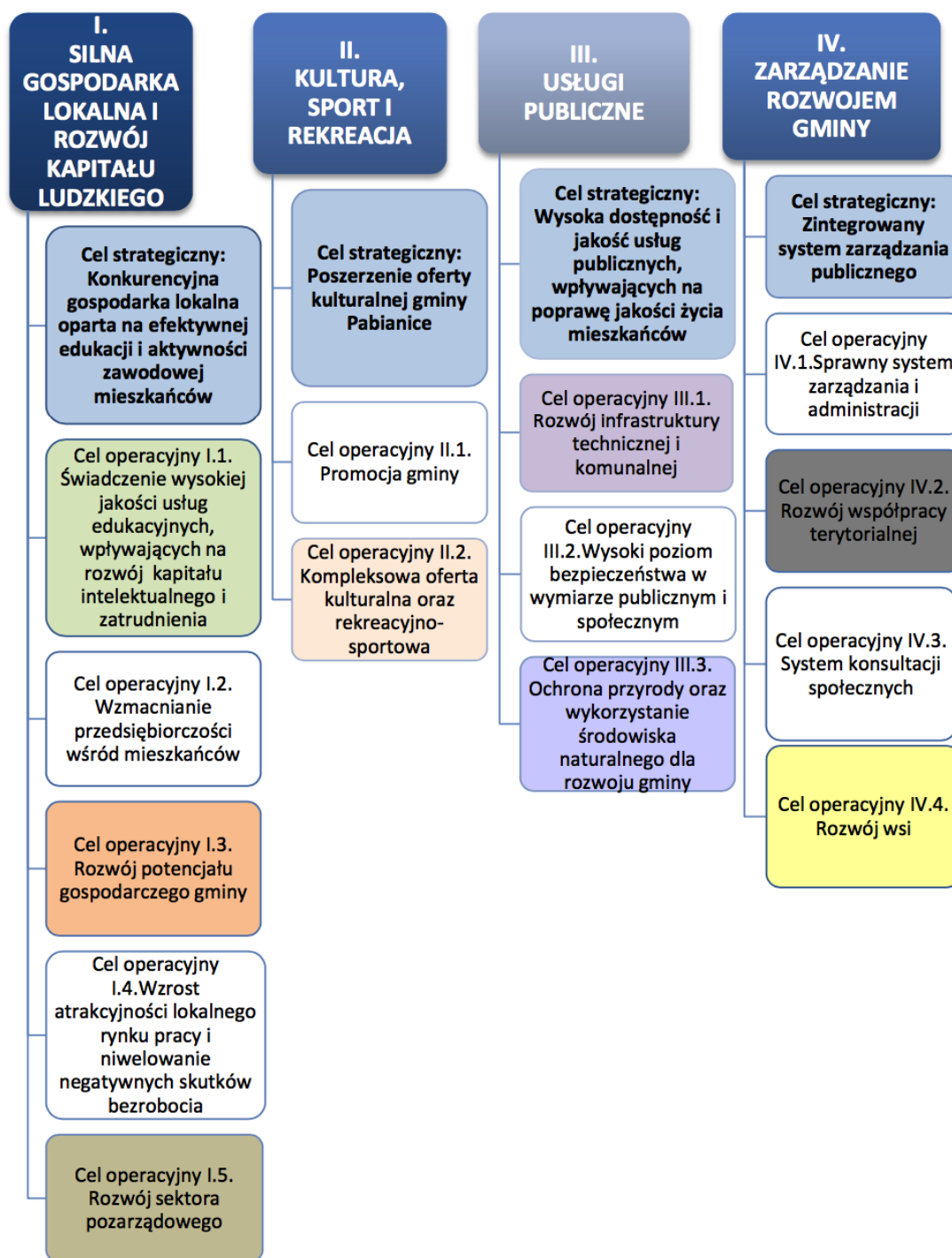
- I. **SILNA GOSPODARKA LOKALNA I ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO**
- II. **KULTURA, SPORT I REKREACJA**
- III. **USŁUGI PUBLICZNE**
- IV. **ZARZĄDZANIE ROZWOJEM GMINY**

Dla każdego ze strategicznych obszarów rozwoju sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2023 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji czyli przykładowe zadania i projekty do realizacji.

Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty Gminy Pabianice.

Stopień realizacji poszczególnych celów będzie monitorowany z użyciem wskaźników. W strategii prezentuje się przykładową listę takich mierników na poziomie produktu i rezultatu. Lista ta stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania może być modyfikowana i uzupełniana.³

³ źródło projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” PHIN Sp. z o.o., 2016

Rysunek 2.1.3 Cele strategiczne i cele szczegółowe, a także zadania przewidziane do realizacji w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016–2023”

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016–2023” PHIN Sp. z o.o., 2016

Strategia rozwoju jest dokumentem planistycznym, w którym zawarto wypracowaną wizję rozwoju gminy Pabianice. Rozwój gminy uzależniony jest od harmonijnej współpracy również z jej otoczeniem – sąsiednimi gminami, powiatem, województwem, organizacjami rządowymi, samorządowymi i pozarządowymi. Jednostki te są ważnym adresatem dokumentu, z którym będą, mogły się zapoznać po jego uchwaleniu i publikacji.

Monitorowanie strategii stanowi integralną część codziennego zarządzania. Jego celem jest dostarczenie informacji istotnych dla procesu ewaluacji. Monitorowanie pokazuje osobom realizującym strategię rozwoju wiarygodne, rzetelne informacje o stanie zaawansowania prac, postępach, uchybieniach

w realizacji zadań, zmianie zakresu zadań czy też o zaniechaniu realizacji zadania wraz z przyczynami i uzasadnieniem takiego stanu rzeczy.

W odniesieniu do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice te trzy etapy w procesie monitoringu to:

Analiza celów projektu:

monitorowanie w całym okresie realizacji dokumentu, czy cele w nim określone są, osiągane poprzez realizację poszczególnych projektów oraz czy cele realizowane przez strategię są nadal aktualne.

Przegląd wskaźników:

- dotyczy właściwego doboru wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów przygotowywanych przez beneficjentów końcowych na realizację zadań objętych strategią rozwoju.
- Wskaźniki te muszą być zgodne z wytycznymi funduszy strukturalnych, jeżeli będą, współfinansować dany projekt.

Zaprojektowanie formy raportu:

- raporty z realizacji poszczególnych projektów będą składane w standardowej formie przez beneficjentów końcowych zespołowi lub koordynatorowi ds. wdrażania dokumentów strategicznych.
- Monitorowania nie można uznać bowiem za pomyślne tylko dlatego, że zostały zebrane wymagane informacje.
- Zebrane informacje muszą zostać przekazane w odpowiedniej formie, odpowiedniej osobie i w odpowiednim czasie.
- Konieczne jest stworzenie odpowiedniej formy raportu z realizacji zadania, aby każdy z beneficjentów przekazał informację o swoim zadaniu w tej samej formie. Ułatwi to znacznie monitorowanie zadań. Warto podkreślić fakt, iż tylko w takiej sytuacji można podjąć techniczną i właściwą decyzję, by zająć się problemem i zapewnić, że projekt „wróci na właściwy tor realizacji”, albo upewnić się, iż jest realizowany prawidłowo.

Podstawowym źródłem finansowania części działań zaplanowanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” są środki pochodzące z budżetu gminy.

Jednakże z uwagi na ambitnie wytyczone cele oraz możliwość pozyskania środków z innych źródeł gmina będzie ubiegać się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z zewnętrznych środków finansowych.

Władze gminy będą ubiegać się o dofinansowanie zadań z zakresu rynku pracy, edukacji, kultury, infrastruktury technicznej i społecznej, ponadto będą wspierać przedsiębiorców aplikujących o środki pomocowe na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej.

Gmina jest świadoma roli, jaką odegrają, pozyskane fundusze w jej rozwoju społeczno - gospodarczym.

Dostrzega ogromną szansę na rozwój mieszkańców, sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz infrastruktury zarówno społecznej, jak i technicznej. Gmina liczy również na pozyskanie inwestorów zewnętrznych, co z kolei jest szansą na jeszcze szybszy rozwój oraz zwiększenie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych.

Konsekwentna realizacja założeń „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, umiejętne wykorzystywanie lokalnych zasobów oraz wychwytywanie wszystkich pojawiających się w otoczeniu szans na pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych i zagranicznych na realizację zaplanowanych zadań z pewnością przyspieszy zarówno społeczny, jak i gospodarczy rozwój gminy, a także jej ożywienie we wskazanych obszarach.⁴

⁴ źródło projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” PHIN Sp. z o.o., 2016

2.2. Powiązanie projektu z innymi dokumentami, oraz sposoby, w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

2.2.1. Dokumenty nadrzędne szczebla krajowego, wojewódzkiego i lokalnego

Zadania i cele strategiczne zamieszczone w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” w odniesieniu do poszczególnych celów długoterminowych zapisanych w innych dokumentach zostały tak sformułowane, by w sposób bezpośredni nawiązywać do wymogów i wytycznych zawartych w szeregu dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim, obejmujących swoją tematyką szeroko rozumiane kwestie ochrony środowiska m.in. w kontekście planowania gospodarczego, przestrzennego i społecznego.

Wspólną cechą wszystkich scharakteryzowanych poniżej dokumentów (która w sposób bezpośredni została przeniesiona do projektu „Strategii...”) jest dążenie do stworzenia warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska oraz wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Zapisy umieszczone w analizowanym projekcie „Strategii...” są zgodne z postanowieniami dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym.

Strategia „Europa 2020”

Strategia „Europa 2020” jest programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej (UE) na lata 2010-2020. Została zatwierdzona przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r.

W opublikowanym 3 marca 2010 r. Komunikacie „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” podkreślona została potrzeba wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających stawienie czoła wyzwaniom związanym z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. W celu osiągnięcia powyższych założeń zaproponowano trzy podstawowe, wzajemnie wzmocniające się priorytety:

- wzrost inteligentny (ang. smart growth), czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach,
- wzrost zrównoważony (ang. sustainable growth), czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej,
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (ang. inclusive growth), czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK)

W Krajowej Strategii zawarto cele i działania, które są zbieżne z założeniami zawartymi w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, główne z nich zestawiono poniżej:

Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem,

Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe,

Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela,

Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki,

Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki,

Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego,

Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych,

Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko,

Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu,

Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

Cel III.1. Integracja społeczna,

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Założenia projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” obejmują szereg celów długoterminowych dotyczących zaspokojenia potrzeb mieszkańców i trwałego rozwoju Gminy Pabianice przy wykorzystaniu jej wszystkich potencjałów. Cele wyszczególnione w Krajowej Strategii zbieżne z celami analizowanego dokumentu to głównie:

Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:

- Cel 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi,
- Cel 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw,

Cel 2 - Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych:

- Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe,
- Cel 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,
- Cel 2.5. Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności,

Cel 3 - Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie:

- Cel 3.3. Przebudowa i wzmocnienie koordynacji w systemie wieloszczeblowego zarządzania,
- Cel 3.4. Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi sektorami polityki regionalnej.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Głównym celem Strategii jest poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy jednoczesnym respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Najważniejsze kierunki rozwoju regionu łódzkiego zidentyfikowano w trzech strategicznych dla województwa sferach:

Sfera społeczna:

Cel główny: Wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa.

Sfera ekonomiczna:

Cel główny: Poprawa pozycji konkurencyjnej gospodarki województwa.

Sfera funkcjonalno - przestrzenna:

Cel główny: Stworzenie rzeczywistego regionu społeczno - ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą.

W każdej z tak określonych sfer sprecyzowano obszary priorytetowe, w ramach których określono główne cele strategiczne i cele operacyjne:

Cel strategiczny 1

Region wykorzystujący potencjał endogeniczny do rozwoju inteligentnej gospodarki

Cel operacyjny 1 - Zaawansowana gospodarka wiedzy i innowacji

Cel operacyjny 2 - Nowoczesny kapitał ludzki i rynek pracy

Cel operacyjny 3 - Zintegrowane środowisko przedsiębiorczości dla rozwoju gospodarki

Cel strategiczny 2

Aktywne społeczeństwo obywatelskie z dobrym dostępem do usług publicznych, sprzyjające włączaniu społecznemu grup wykluczonych

Cel operacyjny 4 - Wysoki poziom kapitału społecznego i silne społeczeństwo obywatelskie

Cel operacyjny 5 - Wysoki standard i dostęp do usług publicznych

Cel operacyjny 6 - Reintegracja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel strategiczny 3

Zrównoważony rozwój przestrzenny regionu z silnie powiązaniem systemem osadniczym, z nowoczesną infrastrukturą i racjonalnie wykorzystywanymi zasobami środowiska przyrodniczego

Cel operacyjny 7 - Wysoka jakość i dostępność infrastruktury transportowej i technicznej

Cel operacyjny 8 - Wysoka jakość środowiska przyrodniczego

Cel operacyjny 9 - Zrównoważony system osadniczy

Strategia wojewódzka w zakresie polityki społecznej na lata 2007-2020

Strategia wojewódzka wskazuje najważniejsze obszary działania, do których należą:

1. wdrażanie aktywnej polityki społecznej,
2. systemową pomoc osobom i rodzinom,
3. tworzenie warunków sprzyjających uczestnictwu w życiu społecznym osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
4. zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień,
5. zwiększenie samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
6. propagowanie aktywnego trybu życia i wsparcie osób w wieku poprodukcyjnym.

Podstawą skutecznego działania w ramach sześciu wyżej wymienionych sfer jest właściwe planowanie czynności zaradczych, uwzględniających złożoność czynników każdego zjawiska. Dlatego też kierunki poczynań Regionalnego centrum Polityki Społecznej wyznaczają bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz programy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Dotyczą one takich jego obszarów, jak: przeciwdziałanie uzależnieniom, wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, zapobieganie i ograniczanie przemocy w rodzinie czy też rozwijanie polityki prorodzinnej. Określają one szczegółowe cele oraz, za pomocą precyzyjnie zdefiniowanych wskaźników, wskazują drogi ich osiągnięcia.

Główne cele zawarte w Strategii zawierają się także w projekcie analizowanego dokumentu, są to głównie:

- Zwiększenie udziału pomocy środowiskowej,
- Rozbudowa środowiskowych form pomocy półstacjonarnej,
- Tworzenie mieszkań chronionych,
- Zwiększenie nakładów finansowych na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych,
- Kontynuacja dochodzenia do standardów w DPS
- Stworzenie we wszystkich powiatach Powiatowych Zespołów ds. Orzekania Niepełnosprawności,
- Tworzenie Ośrodków Interwencji Kryzysowej,
- Tworzenie punktów konsultacyjno-informacyjnej dla zagrożonych grup społecznych,

- Współpraca instytucji trzeciego sektora.

Plan przeciwdziałania depopulacji w województwie łódzkim

Założenia projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” obejmują także plany w zakresie przeciwdziałania depopulacji. Cele wyszczególnione w niniejszym dokumencie zbieżne z Planem przeciwdziałania depopulacji w województwie łódzkim to głównie:

- odbudowa kapitału ludzkiego poprzez tworzenie sprzyjających warunków na rynku pracy,
- rozwój wykształcenia i kompetencji,
- poprawę jakości życia mieszkańców.

Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego – „LORIS 2030”

Głównym celem RSI LORIS 2030 jest analiza potencjału innowacyjnego województwa łódzkiego oraz wskazanie strategicznych kierunków rozwoju regionu, a tym samym wytyczenie ścieżki, która pozwoli osiągnąć, w założonym horyzoncie czasu, tj. do roku 2030, silną pozycję województwa łódzkiego w zakresie tworzenia innowacyjności i rozwoju przedsiębiorczości (w tym przede wszystkim małych i średnich przedsiębiorstw).

Zintegrowane inwestycje terytorialne

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to nowy instrument wdrażania funduszy Unii Europejskiej przy pomocy którego, beneficjenci z terenu miasta wojewódzkiego i jego obszaru funkcjonalnego mogą realizować przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego, wynikające ze Strategii ZIT. ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne JST i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych.

Samorzady chcące realizować projekty w trybie ZIT zawierają partnerstwo (np. stowarzyszenie lub związek międzygminny) i przygotowują wspólną Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Powinny się w niej znaleźć m.in. najważniejsze cele i przedsięwzięcia przewidziane do realizacji.

Te partnerstwa muszą podpisać porozumienie o wdrażaniu ZIT z zarządem województwa.

W Programie Regionalnym Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 realizacja projektów w trybie ZIT przewidziana jest w następujących obszarach:

- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- rozwój gospodarki wodno-ściekowej;
- zmniejszenie energochłonności infrastruktury oraz poprawa jakości powietrza, poprawa integracji i wzrost atrakcyjności transportu publicznego;
- zmniejszenie ilości odpadów w subregionie, poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej;
- zwiększenie spójności społecznej oraz eliminowanie barier w dostępie do usług na rzecz osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- rozwój i wzmocnienie spójności lokalnej poprzez rewitalizację terytoriów;
- zmarginalizowanych, zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zawodowego.⁵

⁵ <http://www.rpo.lodzkie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/poznaj-zasady-dzialania-programu/zintegrowane-inwestycje-terytorialne-wsparcie-dla-osrodkow-terytorialnych>

Obszary te są zgodne z zapisami zamieszczonymi w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”.

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

„Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” jest nową długookresową strategią rozwoju unii europejskiej na lata 2010-2020. Została zatwierdzona przez radę europejską 17 czerwca 2010 r., zastępując w ten sposób realizowaną w latach 2000-2010 strategię lizbońską.

Do oceny postępów w realizacji strategii „Europa 2020” określono pięć wymiernych celów rozwojowych do osiągnięcia w roku 2020 na poziomie unijnym:

CEL 1: Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75%,

wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lat, w tym poprzez zwiększenie zatrudnienia młodzieży, osób starszych i pracowników nisko wykwalifikowanych oraz skuteczniejszą integrację legalnych imigrantów.

CEL 2: Poprawa warunków prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej,

w szczególności z myślą o tym, aby łączny poziom inwestycji publicznych i prywatnych w tym sektorze osiągnął 3% PKB; ponadto Komisja Europejska opracuje wskaźnik odzwierciedlający efektywność działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej.

CEL 3: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20%,

w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%. Unia Europejska zdecydowana jest podjąć decyzję o osiągnięciu do 2020 r. 30-procentowej redukcji emisji w porównaniu z poziomami z 1990 r., o ile inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnych redukcji emisji, a kraje rozwijające się wniosą wkład na miarę swoich zobowiązań i możliwość.

CEL 4: Podniesienie poziomu wykształcenia,

zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę, do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% odsetka osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne.

CEL 5: Wspieranie włączenia społecznego,

zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwigniecie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 mln obywateli.

Strategia Rozwoju Powiatu Pabianickiego na lata 2014-2020

Misja i wizja Powiatu stanowią jedynie zwięzłe odzwierciedlenie ambicji władz Powiatu, jego mieszkańców oraz kluczowych interesariuszy związanych ze stanem docelowym, do którego Powiat dąży w przyszłości. Cele strategiczne wskazują, natomiast pożądane kierunki rozwoju, konkretyzując obszary, na jakie władze Powiatu powinny ukierunkować swoje działania. Diagnoza społeczno - gospodarcza i przeprowadzona na jej podstawie analiza SWOT, jak również wyniki sondażu społecznego pozwoliły na określenie pięciu strategicznych celów rozwoju Powiatu Pabianickiego:

- I. Przedsiębiorczość i inwestycje
- II. Szkolnictwo ponadgimnazjalne ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa zawodowego
- III. Atrakcyjność osadnicza Powiatu
- IV. Promocja Powiatu
- V. Infrastruktura techniczna

Powiat Pabianicki, podobnie jak inne jednostki samorządu lokalnego, zarówno na terenie województwa łódzkiego, jak i w innych województwach, dysponuje

ograniczonymi zasobami w kontekście realizacji wszystkich wymienionych powyżej celów strategicznych. W związku z powyższym należy zadbać o to, aby w pierwszej kolejności realizowane były cele niezbędne do właściwego funkcjonowania Powiatu.

Podsumowując w ujęciu lokalnym zadaniem projektu „Strategii...” jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez gminę sprzyjających realizacji ww. celom, dokonanie oceny stanu sytuacji w gminie w zakresie rozwoju gminy wraz ze wskazaniem tendencji oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości wraz ze wskazaniem ich źródeł finansowania.

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz problemów w tym zakresie

Analiza stanu środowiska Gminy Pabianice dokonana została na potrzeby obowiązujących dokumentów dotyczących rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego Gminy, m.in. w „Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Pabianice na lata 2016-2020”, Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pabianice na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” oraz w „Założeniach do Planu Zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Pabianice”. W związku z tym niniejsza „Prognoza...” omawia wybrane zagadnienia dotyczące środowiska przyrodniczego mające ewidentny wpływ na cele i zadania zapisane w harmonogramie zamieszczonym w projekcie „Strategii...”. Duży nacisk położono w szczególności na problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi. Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane dane zamieszczone w projekcie „Strategii...” oraz zgromadzone samodzielnie przez Wykonawcę, w tym również opracowania, raporty i analizy przygotowane w ostatnich latach między innymi przez WIOŚ.

3.1.1. Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia

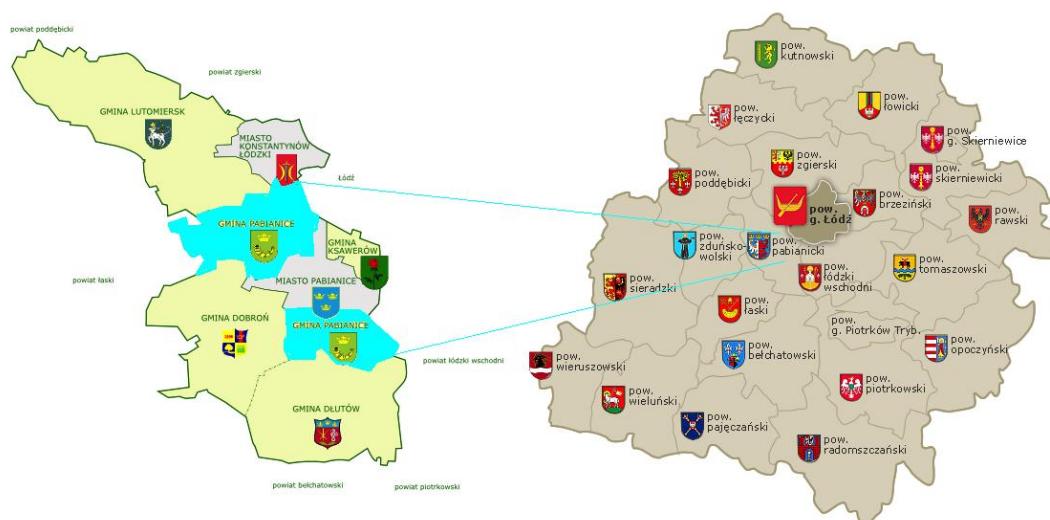
Gmina Pabianice to gmina wiejska położona jest centralnej części województwa łódzkiego w powiecie pabianickim. Gmina składa się z dwóch odrębnych części położonych na północy oraz południu względem miasta Pabianice – siedziby powiatu.

Część południowa gminy graniczy:

- od wschodu z gminami Rzgów, Tuszyn,
- od południa z gminą Dłutów należąca do powiatu pabianickiego,
- od zachodu z gminą Dobroń należąca do powiatu pabianickiego,

Część północna gminy graniczy:

- od wschodu z miastem Łódź
- od północy z miastem Konstantynów
- od zachodu z gminą Wodzierady należąca do powiatu łaskiego,
- od północy z gminami Lutomiersk należąca do powiatu pabianickiego,
- od południa z gminą Dobroń należąca do powiatu pabianickiego.

Rysunek 3.1.1.1 Lokalizacja gminy Pabianice na tle powiatu Pabianickiego i województwa łódzkiego

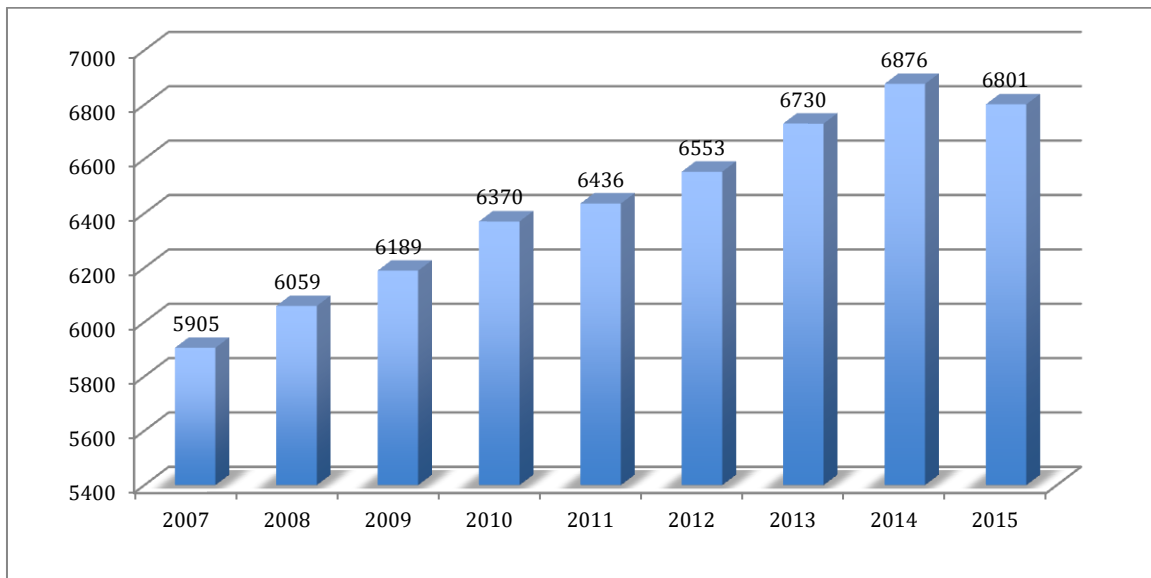
Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.pabianicki.net.pl/hist_pol.htm oraz <http://www.lodz.uw.gov.pl/page/1617,mapa-województwa.html>

Strukturę terytorialną Gminy stanowi 18 sołectw obejmujących 22 wsie: Bychlew, Gorzew Okołowice, Górka Pabianicka, Hermanów, Jadwinin Władysławów, Janowice Huta Janowska, Konin Majówka, Kudrowice, Piątkowisko, Petrykozy

Osiedle Petrykozy, Pawlikowice, Rydzyny, Szyńkielew, Świątniki, Terenin, Żytowice Wysieradz, Porszewice, Wola Żytowska.

Powierzchnia gminy Pabianice wynosi 8 769 ha, liczba mieszkańców na koniec grudnia 2015 roku na terenie Gminy Pabianice zameldowanych było 6801 osób, średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 77 osób na km².

Rysunek 3.1.1.2 Ludność Gminy Pabianice na przestrzeni ostatnich lat

Źródło: BDL GUS, 2015, [pozyskanie danych 2016]

Podział terytorialny gminy na dwa oddzielone od siebie obszary stwarza wyjątkową sytuację, w której wiele usług publicznych wymaga wykroczenia poza granice administracyjne jednostki samorządowej, czy dublowanie ich z powodu uwarunkowań społecznych lub ze względu na odległość, np. Urzędu Gminy, znajdującego się w granicach administracyjnych miasta Pabianice. Gmina Pabianice posiada korzystny układ komunikacyjny. Przez jej teren przebiega sieć dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych:

- droga krajowa ekspresowa S14 - 7,5 km,
- droga krajowa ekspresowa S-8 - 7 km,
- droga krajowa nr 71 - 9 km,
- droga wojewódzka nr 485 relacji Pabianice - Bełchatów - długość 3 km,
- drogi powiatowe - 33,7 km,
- drogi gminne - 69 km.

Część północna gminy położona jest przy jednym z głównych szlaków komunikacji kolejowej. Przez teren gminy biegnie szlak kolejowy z Pabianic przez Szyńkielew do Łodzi.

Gmina Pabianice położona jest w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, pod prowincji Niziny Środkowopolskiej, makroregionie Nizina Południowo wielkopolska, mezoregionie Wysoczyzna Łaska. Charakterystycznym elementem rzeźby terenu są wydmy w rejonie Rydzyn.

Teren Gminy Pabianice leży na granicy dwóch makroregionów: Niziny Południowo wielkopolskiej i Wzniesień Południowo mazowieckich i należy do dorzecza Warty. Północna część gminy leży w obrębie Wysoczyzny Łaskiej należącej do Niziny Południowo wielkopolskiej i stanowi płaską, denudowaną wysoczyznę morenową. Natomiast południowa część gminy stanowi fragment Wysoczyzny Bełchatowskiej należącej do Wzniesienia Południowo mazowieckiego i leży w strefie wzgórz morenowych i kemowych.

Konsekwencją rzeźby, budowy geologicznej i stosunków wodnych jest wytworzenie się określonych typów gleb. W północnej części gminy występują gleby II, III i IV klasy, natomiast część południowa zasobna jest w gleby klasy V i VI.

Wśród gleb na południu gminy wyróżniają się głównie gleby organiczne torfowe i torfowo - mułowe. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu znajdują się w głównej mierze gleby torfowe, mułowo - torfowe i murszowe, rzadziej czarne ziemie.

3.1.2. Warunki klimatyczne

Gmina Pabianice znajduje się w regionie Środkowopolskim (VII). W ciągu roku na tym obszarze występuje średnio 30-35 dni z pogodą umiarkowaną ciepłą, z dużym zachmurzeniem i opadami, 30 dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadami, 7 dni z pogodą umiarkowanie mroźną, z dużym zachmurzeniem i opadami i 8 dni z pogodą dość mroźną, pochmurną bez opadu. Średnioroczna suma opadów wynosi zaledwie ok. 560 mm z objawami niedoboru w miesiącach lipiec - wrzesień.

Średnia roczna temperatura przekracza nieco 8 °C, przy przeciętnie najchłodniejszym styczniu (-3 °C) i najcieplejszym lipcu (19 °C). W ciągu około 45% dni pogodę kształtują masy powietrza polarnomorskiego (w lecie do 60%, wiosną ponad 30%). W ciągu około 38% dni panują masy powietrza polarnego kontynentalnego, a przez 10% dni - masy powietrza arktycznego (najczęściej wiosną). Powietrze zwrotnikowe występuje bardzo rzadko i przynosi niezwykle w danej porze okresy ciepła (najczęściej jesienią).⁶

3.1.3. Hydrografia

Gmina Pabianice leży w dorzeczu Odry.

Główne rzeki przepływające przez teren gminy to:

- Ner - rzeka, na wysoczyźnie Łaskiej i Kotlinie Kolskiej,
- Dobrzyńka- rzeka Wyżyny Łódzkiej, lewy dopływ Neru. Źródła rzeki znajdują się we wsi Górki Duże, zaś ujście w granicach administracyjnych Łodzi,
- Pabianka - jeden z większych dopływów Dobrzyńki,
- Wrząca - źródła jej znajdują początek w mieszczie Zgierz (ul. Mokra), natomiast ujście znajduje w rzece Sokołówce.

Na terenie gminy znajduje się także 7 zbiorników:

- Rydzyny I - rów o powierzchni zalewu wynoszącej 0,4 ha i pojemności 4,1 tys. m³,
- Rydzyny II - rów R - D- 37, o powierzchni zalewu wynoszącej 1,4 ha i pojemności 20,4 tys. m³,
- Rydzyny IV - rów R - 4, o powierzchni zalewu - 1,4 ha i pojemności - 20,4 tys. m³,
- Słoneczna Polana - zbiornik na rowie melioracyjnym, o powierzchni do 5 ha nr aneksu 28/A, w miejscowości Pawlikowice,
- Pawlikowice - zbiornik na rowie melioracyjnym, o powierzchni do 5 ha,
- Dąbrowa II - zbiornik o powierzchni do 5 ha w miejscowości Pawlikowice,
- Cukrowizna - zbiornik o powierzchni 0,40 ha i pojemności 5200 m³, w miejscowości Rydzyny.⁷

3.1.4. Budowa geologiczna, hydrologia i warunki glebowe

Budowa geologiczna terenu gminy Pabianice wskazuje, iż położona jest ona w zasięgu synklinorium szczecińsko-łódzkomiechowskiego, a dokładniej niecki mogileńsko-łódzkiej zbudowanej z osadów takich jak piaskowce, piaski, mułowce i iłowce dolnokredowe oraz wapienno-margliste skały górno kredowe. Utwory

⁶ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Pabianice, FEWE, 2015

⁷ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Pabianice na lata 2016-2020, FEWE, 2015

górną kredy prawie wyłącznie wykształcone są z utworów węglanowych, których strop występuje na rzędnych od 130 do 170 m n.p.m. i obniża się w kierunku wschodnim w południowej części gminy. W północnej części utwory te występują na rzędnych od 130 do 150 m n.p.m., a ich strop obniża się w kierunku północno-zachodnim.

Osady trzeciorzędowe (obecna nazwa neogen) nie stanowią ciągłej pokrywy. Występują tu zwykle w postaci izolowanych płatów w miejscach zagłębień utworów mezozoicznych. W dwóch miejscach na południowych przedmieściach Pabianic znajduje się płat utworów trzeciorzędowych takich, jak piaski, których miąższość waha się od 5 m do 8 m.

Osady czwartorzędowe stanowią plejstocenijskie piaski i żwiry rzeczno-lodowcowe, mułki zastoiskowe rozdzielone glinami zwałowymi zlodowaceń:

- południowopolskiego,
- środkowopolskich.

W południowowschodniej części gminy w okolicach Rydzyn występują izolowane pagórki, zbudowane z piasków i żwirów rzeczno lodowcowych, będące pozostałością deglacjacji lądolodu Warty. W czasie zlodowacenia północno-polskiego

i w holocenie, w dnach dolin Dobrzyńki, Pabianki i Neru osadziły się namuły, torfy oraz piaski i żwiry, natomiast wydmy z okolic Janowic to pozostałość działalności eolicznej. Na południe od Pabianic rozciąga się rozległa równina rozlewiskowo-jeziorna ukształtowana w okresie vistulianu.

Na terenie gminy Pabianice występują dwa poziomy wodonośne:

- czwartorzędowy,
- kredy górnej.

Czwartorzędowy poziom wodonośny składa się z dwóch warstw wodonośnych:

- przypowierzchniowej warstwy wodonośnej związanej z osadami piaszczystymi różnej genezy, występującymi na glinach zwałowych lub mułkach zastoiskowych. Warstwa ta nie ma znaczenia użytkowego z uwagi na niewielką miąższość sięgającą do kilku metrów, podatność na zanieczyszczenia i silne uzależnienie od opadów. Woda z tego poziomu ujmowana jest lokalnie przez studnie kopane.
- warstwy międzyliniowej, która występuje na terenie całej gminy. Warstwa charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody a warunki swobodne występują lokalnie w dolinie rzeki Dobrzyńki. Zasilanie tej warstwy odbywa się głównie w wyniku infiltracji opadów przez nadległe gliny zwałowe różnej miąższości oraz lokalnie w wyniku infiltracji wody z rzek. Warstwa drenowana jest głównie przez rzekę Ner i Dobrzyńkę.

W ośrodku szczelinowym utworów węglanowych i głównie w stropowej ich partii gdzie dominują szczeliny typu wietrzeniowego występują wody górnokredowego poziomu wodonośnego. Zasilanie warstwy odbywa się głównie w wyniku przesączania pionowego wód, które są akumulowane w warstwie czwartorzędowej poprzez rozdzielające osady słabo przepuszczalne czwarto- i trzeciorzędu.

Wody podziemne są bogate, szczególnie w części południowej. Wody użytkowe o dobrej jakości pochodzą głównie z czwartorzędu.⁸

W części północnej Gminy Pabianice występują gleby II, III i IV klasy, natomiast część południowa zasobna jest w gleby klasy V i VI.

Wśród gleb wyróżniają się obszary gleb organicznych torfowych i torfowo - mułowych, które występują głównie na południu gminy. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu znajdują się gleby hydrogeniczne, silnie wilgocone o nieustabilizowanych stosunkach wodnych. W głównej mierze należą do nich gleby torfowe, mułowo - torfowe i murszowe, rzadziej czarne ziemie.

Na terenie gminy Pabianice gleby o największej przydatności rolniczej, klas bonitacyjnych - II, IIIa, IIIb - kompleksu pszennego dobrego - zlokalizowane są w sołectwach:

- Szynkielew (część południowa),

⁸ Program ochrony środowiska dla gminy Pabianice na lata 2009 - 2012 z perspektywą do 2016, 2008

- Petrykozy,
- Górka Pabianicka,
- Świątniki,
- Konin (część wschodnia),
- Porszewice (część zachodnia),
- Żytowice
- Wola Żytowska.⁹

3.1.5. Warunki przyrodniczo - krajobrazowe

Lasy i grunty leśne na terenie gminy Pabianice zajmują powierzchnię 1 634 ha, co stanowi 18,6% ogólnej powierzchni gminy. Wchodzą one w skład przyrodniczo - leśny VI Krainy Małopolskiej, Dzielnic Łódzko - Opoczyńskiej.

Występują tu dwa duże kompleksy lasów państwowych:

- uroczysko Porszewice na północy gminy,
- uroczysko Rydzyny na południu.

Są to lasy głównie na siedliskach boru mieszanego świeżego i boru mieszanego wilgotnego. Przeważa tutaj drzewostan sosnowo - brzozy z domieszką dębu z domieszką olchy i osiki. Większe ilości lasów prywatnych występują w Wysieradzu, Żytowicach i Janowicach. Lasy występujące na terenie gminy to kompleksy III kategorii zagrożenia pożarowego o powierzchni 292 ha. Na terenie gminy bytują powszechnie występujące gatunki zwierząt łownych: dzik, sarna, daniel, jenot, zając, bażant, kuropatwa, dzika kaczka, słonka. Na terenie gminy występują także obszary zieleni przyrzecznej i śródpolnej. Stanowią je małe enklawy lasów i zadrzewień rozpowszechnione głównie na terenach takich miejscowości jak: Wola Żytowska, Okołowice, Rydzyny, Jadwinin, Pawlikowice i Hermanów. Drzewostan stanowią głównie olchy z domieszką brzozy, jesionu i osiki.

Zgodnie z rejestrem form ochrony przyrody prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi na terenie gminy Pabianice ustanowiono następujące pomniki przyrody:

- Klon zwyczajny - Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.,
- Klon zwyczajny - Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.,
- Jesion wyniosły - Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24,
- Dąb szypułkowy - Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24,
- Buk pospolity - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Klon srebrzysty - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Lipa drobnolistna - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na

⁹ projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” PHIN Sp. z o.o., 2016

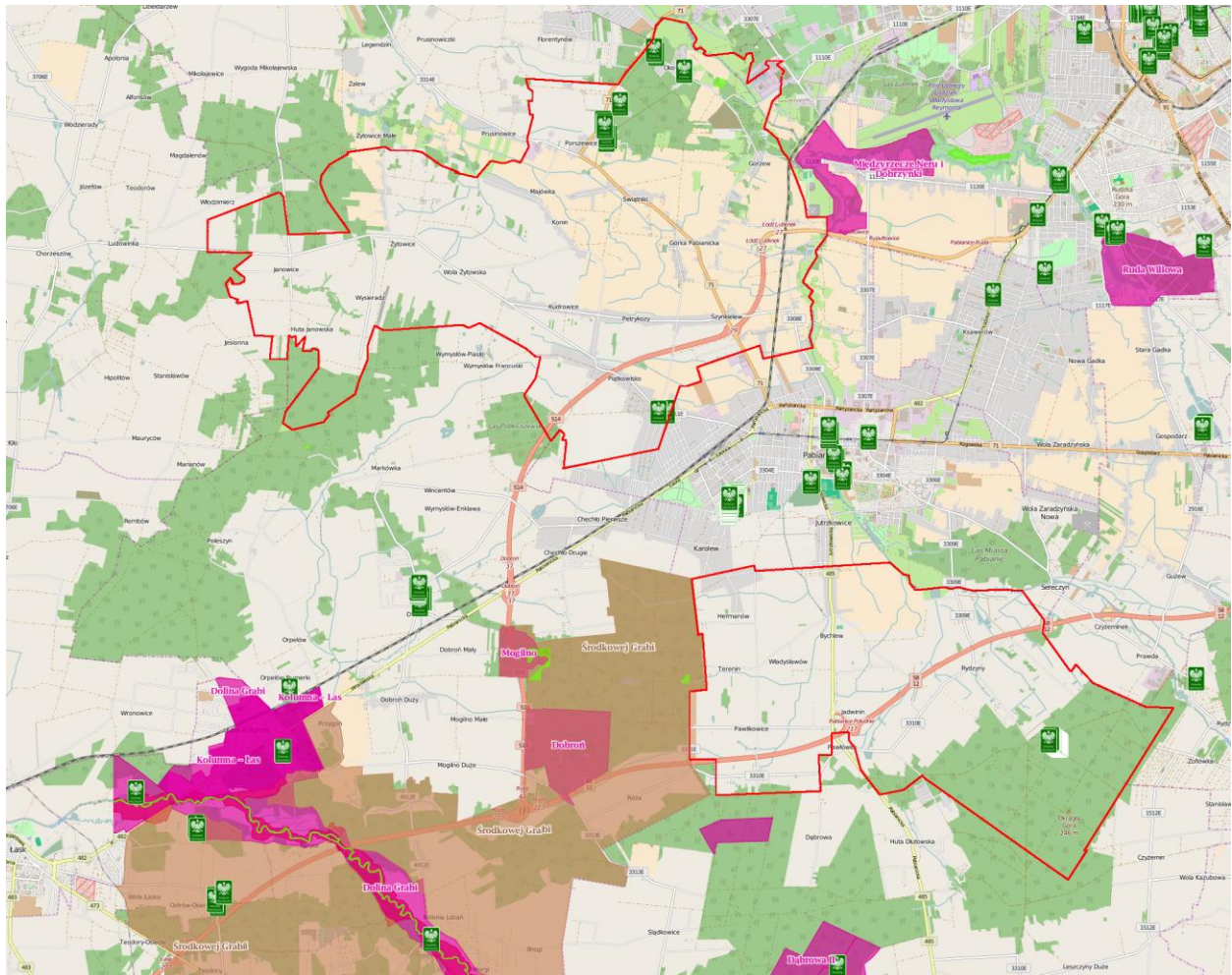

terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,

- Dąb szypułkowy - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Klon srebrzysty - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Choinka kanadyjska - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Kasztanowiec zwyczajny - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Tulipanowiec amerykański - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Lipa drobnolistna - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Lipa drobnolistna - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- Lipa drobnolistna - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- 43 Daglezje zielone - Rozporządzenie Nr 47/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody,
- Buk pospolity - Rozporządzenie Nr 47/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.¹⁰

W gminie znajduje się jeden użytek ekologiczny, który położony jest w Okołowicach w Leśnictwie Smulsko, oddział 452 b, na działce o numerze ewidencyjnym 225/4. Jego powierzchnia wynosi 2,83 ha. Jest to teren podmokły z licznymi zastoiskami wody o charakterze bagiennym, przyległy do rzeki Ner, na którym postępuje naturalna sukcesja wtórna. Następuje tu: ochrona miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego, ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych. Jest to istotne pod kątem zachowania zasobów genowych i typów środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości istnienia ekosystemów i różnorodności genowej.

¹⁰ dane RDOŚ, 2016

Rysunek 3.1.5.1 Obszary przyrodnicze na terenie gminy Pabianice

Źródło: na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Z gminą Pabianice graniczy ponadto Obszar Chronionego Krajobrazu „Środkowej Grabi”. Obszar Chronionego Krajobrazu „Środkowej Grabi”, zajmuje powierzchnię 6558 ha, położony w Gminie Dobroń. Pozostała część obszaru położona jest w powiecie łaskim. Ta forma ochrony przyrody wchodzi w skład obszaru NATURA 2000 Grabia PLH 100021, o powierzchni 1670,48 ha, który zlokalizowany jest w gminach Dłutów i Dobroń wcinając się równocześnie w tereny sąsiednich powiatów łaskiego i bełchatowskiego.

Ochroną objęty jest środkowy i dolny bieg Grabi wraz z przyległymi ekosystemami łąkowymi i leśnymi. Rzeka objęta jest ochroną na odcinku 50 km, co stanowi ponad połowę jej długości.

Wspomniany obszar powstał aby chronić siedliska związane z doliną rzeki Grabi, na terenie Powiatu objęte ochroną zostały lasy łęgowe, starorzecza oraz różne gatunki zwierząt; bezkręgowców, ryb, ssaków uznane za szczególnie ważne. Wszystkie te elementy zostały ujęte w załącznikach do Dyrektyw 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk. Warto podkreślić, iż 18 lutego 2014 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi ustanowił plan ochronny dla powyższego obszaru NATURA 200017.¹¹

3.1.6. Obszary objęte ochroną konserwatorską i archeologiczną

Na terenie gminy Pabianice zlokalizowane są parki wiejskie: jeden w Porszewicach oraz dwa w Piątkowisku. Ochrona tych terenów została ustanowiona na podstawie Rozporządzenia Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi z dnia 23 września 1985 r.

¹¹ Strategia Rozwoju Powiatu Pabianickiego na lata 2014 – 2020, 2013

Park wiejski w Porszewicach jest największym tego typu obiektem w województwie łódzkim. Jego powierzchnia wynosi 31 hektarów. Założony został w początkach XX w. W parku rosną, chronione jako pomniki przyrody: lipa drobnolistna „Sława” o obwodzie 450 cm, klon srebrzysty „Srebrnik” (330 cm), choina kanadyjska „Hydra” (wielopniowa), kasztanowiec zwyczajny „Leon” (275 cm) i wiele innych drzew pomnikowych, m.in. imponujących rozmiarów topola „Szeregowy Lindler”. Stare parkowe drzewa zamieszkują, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, trzmiełojad *Pernis apivorus* oraz puszczyk *Strix aluco*.¹²

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM

4.1. Powietrze atmosferyczne

Gmina Pabianice znajduje się w strefie łódzkiej. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza w strefie łódzkiej jest emisja niska z indywidualnego ogrzewania lokali mieszkalnych w miastach (spalanie węgla kamiennego). Drugą co do znaczenia dla jakości powietrza grupą emisji jest emisja komunikacyjna z transportu kołowego.

Brak strategicznego lokalnego przemysłu jest powodem, że na opisywanym obszarze nie występują zanieczyszczenia technologiczne. Zatem głównym rodzajem zanieczyszczeń w zakresie powietrza atmosferycznego są zanieczyszczenia energetyczne, pochodzące z systemu ogrzewania mieszkań oraz obiektów produkcyjnych.

Drugim źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w gminie są pojazdy mechaniczne. Stan czystości powietrza atmosferycznego gminy Pabianice należy uznać za stosunkowo dobry. Jednak biorąc pod uwagę zwiększoną emisję głównie w okresie jesienno - zimowym (sezon grzewczy) mogą wystąpić lokalne uciążliwości.

Na potrzeby niniejszej oceny zostaną przedstawione wyniki dla strefy łódzkiej.

Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, strefy zaliczono do jednej z poniższych klas:

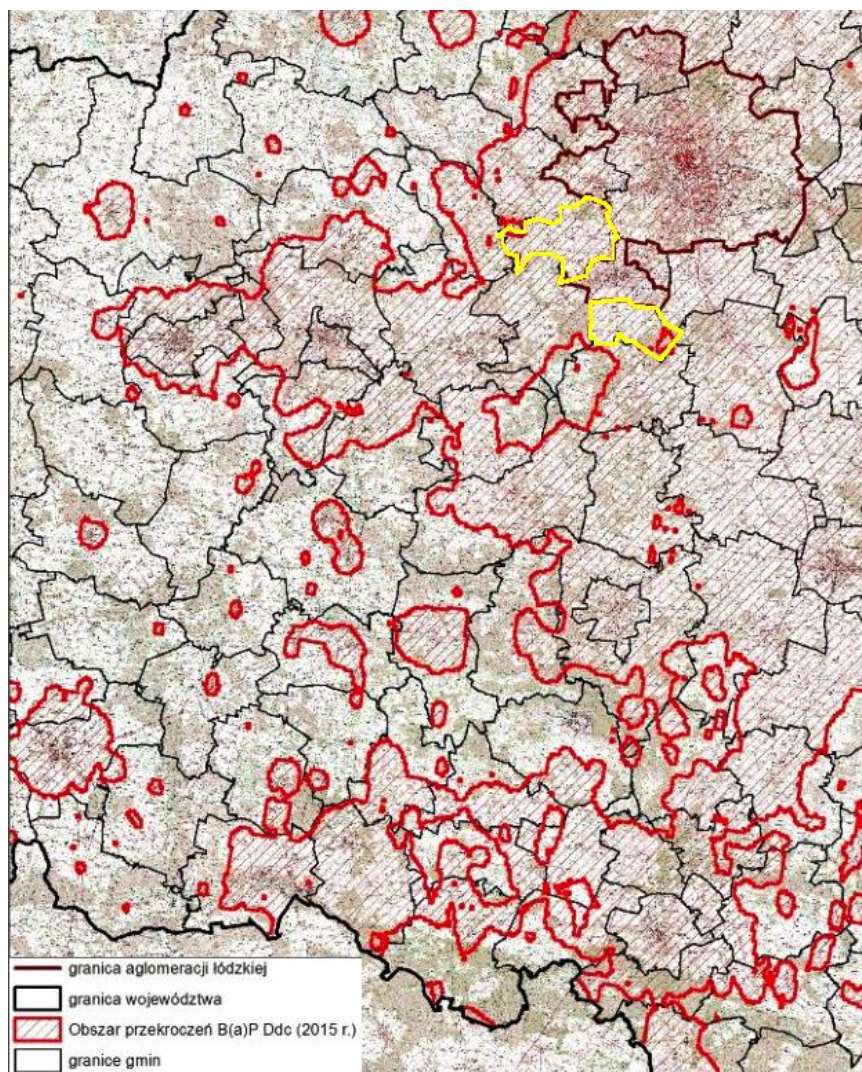
- **klasa A** - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- **klasa B** - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczały poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji,
- **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalny lub docelowy powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy ten margines jest określony,
- **klasa D1** - jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

Wyniki badań klasyfikacji w 2015 roku wg parametrów dla stref oceny jakości powietrza dla strefy łódzkiej pod kątem ochrony zdrowia (SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃, PM_{2,5}, PM₁₀, Pb, As, Ni, Cd, B(a)P,) dały wyniki:

- dla SO₂ klasa A
- dla NO₂ klasa A
- dla benzenu klasa A
- dla tlenku węgla klasa A
- dla ozonu klasa A
(Symbol klasy dla obszaru strefy dla poziomu celu długoterminowego ozonu klasa D2)
- dla PM_{2,5} klasa C
- dla PM₁₀ klasa C
- dla As w pyle PM₁₀ klasa A
- dla Cd w pyle PM₁₀ klasa A
- dla Ni w pyle PM₁₀ klasa A
- dla Pb w pyle PM₁₀ klasa A

- dla B(a)P w pyłe PM10 klasa C.¹²

W porównaniu z rokiem poprzednim powierzchnia obszarów przekroczeń zwiększyła się.

Rysunek 4.1.1 Zanieczyszczenie powietrza na terenie województwa łódzkiego i obszary przekroczeń wg „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim w 2014 roku”, Łódź 2015
Kolorem żółtym zaznaczono gminę Pabianice.

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2015 roku”, Łódź 2016

System oceny jakości powietrza w województwie łódzkim składa się z 2 części, systemu pomiarowego oraz modelowania matematycznego wykonywanego w oparciu o bank emisji i dane meteorologiczne.

W 2015 r. w skład systemu pomiarowego wchodziły 3 sieci pomiarowe: sieć pomiarów ciągłych (93 stanowiska pomiarowe automatyczne), sieć pomiarów manualnych (63 stanowiska pomiarowe manualne), sieć pomiarów pasywnych (314 stanowisk pomiarowych).

Na podstawie Pięcioletniej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim w latach 2010-2014 określony został kształt wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza. Stwierdzono m.in. konieczność rozbudowy istniejącej sieci manualnych pomiarów pyłu PM10. Konieczne również jest wdrożenie odpowiednich procedur zapewnienia jakości wyników dotychczasowych pomiarów manualnych.

¹² Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2015 r., WIOŚ, 2016

W 2015r. podobnie jak w roku 2014 stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, w wyniku czego nadano obu strefom oceny klasę D2. Przekroczenia występowały na obszarze całego województwa.

Ze względu na kryteria ochrony roślin przeprowadzona ocena podobnie jak w roku ubiegłym nie wykazała przekroczenia poziomu docelowego stężenia ozonu w powietrzu (wskaźnik AOT40). Przekroczony był jedynie poziom celu długoterminowego dla wskaźnika AOT40.

Poziom wartości wskaźnika AOT40 w województwie od kilku lat utrzymuje się na poziomie poniżej docelowego. W wyniku uśrednienia wyników z ostatnich 5 lat obszar strefy łódzkiej zaklasyfikowano do klasy A.

Dla pozostałych substancji w powietrzu (SO₂ oraz NO_x) ze względu na kryteria ochrony roślin podobnie jak w latach ubiegłych także nie stwierdzono potrzeby wykonania programu ochrony powietrza w strefie łódzkiej.

W 2015r. stwierdzono występowanie obszarów przekroczeń wartości poziomów dopuszczalnych, docelowych oraz wartości celów długoterminowych dla zanieczyszczeń związanych ze spalaniem paliw do celów grzewczych (zanieczyszczenia pyłowe). Ponadto stwierdzono występowanie przekroczeń poziomów celów długoterminowych ozonu (według kryteriów dla ochrony zdrowia oraz dla ochrony roślin).

Przekroczenia rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM₁₀ w powietrzu występowały w 2015r. na terenie obu stref oceny jakości powietrza. Podobnie jak w roku poprzednim przekroczenie dobowej wartości poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ zanotowano na prawie wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie. W 36 miastach w województwie oraz w 67 gminach wiejskich i wiejski częściach gmin miejsko-wiejskich wystąpiło przekroczenie dobowej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM₁₀ w powietrzu.

W 2015r. ponownie udokumentowano pomiarowo wystąpienie znacznych przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Powierzchnia obszarów przekroczeń uległa zwiększeniu, względem roku poprzedniego. Wynikało to ze zmiany metod szacunku emisji B(a)P wykonanych po raz pierwszy w skali całego kraju. Na podstawie obliczeń z wykorzystaniem modelu Calmet/Calpuff określona została znaczna liczba obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu.

Obszary przekroczeń wykraczają, daleko poza tereny miast, obejmując obszary wiejskie gmin ościennych. Znaczne przekroczenia poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu notuje się praktycznie w większości stanowisk pomiarowych w Polsce.

Przyczyną występowania wysokich wartości stężenia tej substancji jest emisja niska. Na obszarach wiejskich główną przyczyną przekroczenia jest napływ z obszarów zurbanizowanych oraz w części przypadków także lokalna emisja niska z większych miejscowości.

Ponadto proceder nielegalnego spalania odpadów komunalnych w paleniskach domowych przez mieszkańców potęguje problem przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu.

W 2015r. podobnie jak w latach poprzednich zanotowano stosunkowo niskie wartości stężenia ozonu.

W związku z powyższym w wyniku uśrednienia wyników pomiarów z 3 ostatnich lat stwierdzono brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego ozonu ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin. Natomiast nadal w 2015r. stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę zdrowia oraz wskaźnika AOT40 określonego ze względu na ochronę roślin.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu wartość wskaźnika AOT40 ocenia się w uśrednieniu 5-letnim. W wyniku uśrednienia z lat 2011-2015 stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego wskaźnika AOT 40 na całym obszarze Strefy łódzkiej.¹³

¹³ Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2015 r., WIOŚ, 2016

4.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe na terenie gminy Pabianice:

- Ner od Dobrzyńki do Zalewki kod RW600020183235,
- Zalewka kod RW600016183236,
- Pisia kod RW600017183249,
- Pałusznicza kod RW600016182869,
- Ner do Dobrzyńki kod RW600017183229.

Podstawę prawną do wykonania oceny stanu wód powierzchniowych za rok 2014 stanowi rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r., w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji powierzchniowych [Dz. U. z 2014r. nr 0, poz. 1482]. Rozporządzenie określa sposób dokonywania oceny stanu jednolitych części wód poprzez dokonywanie oceny stanu ekologicznego (jcwpc naturalne) lub potencjału ekologicznego (jcwpc sztuczne i silnie zmienione), stanu chemicznego oraz spełnienie dodatkowych wymogów obszarów chronionych, a także sposób interpretacji wyników badań wskaźników jakości, sposób prezentacji wyników klasyfikacji oraz częstotliwość dokonywania klasyfikacji. Wynikiem oceny jest określenie stanu jcwpc jako: dobry lub zły.

Ocena stanu jednolitych części wód wykonywana jest w oparciu o zweryfikowane serie danych z punktów reprezentatywnych i dodatkowych punktów monitoringu obszarów chronionych.

W roku 2014 na terenie województwa Łódzkiego przebadano i oceniono łącznie 85 jednolitych części wód powierzchniowych. Monitoring wód powierzchniowych prowadzono w 85 reprezentatywnych i dodatkowo w 3 celowych punktach pomiarowo-kontrolnych. 85 ppk zlokalizowanych było na rzekach i 3 na zbiornikach zaporowych.

Przez teren gminy Pabianice przepływa rzeka Ner, badana była ona w 2015 roku w czterech punktach:

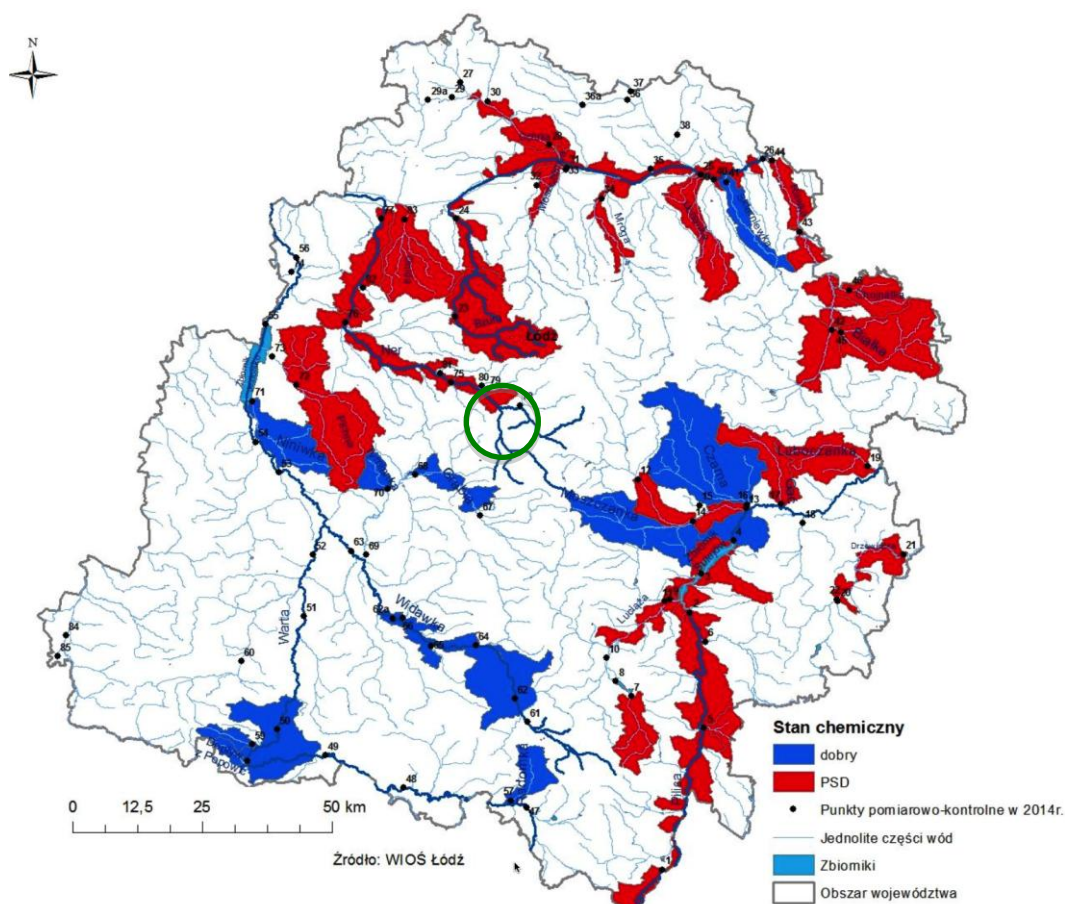
- Ner do Dobrzyńki,
- Ner od Dobrzyńki do Zalewki,
- Ner od Zalewki do Dopływu spod Łęzek,
- Ner od Dopływu spod Łęzek do Kanału Zbylczyckiego.

Poniższą analizę oparto na danych pochodzących z punktów pomiarowych położonego najbliżej gminy Pabianice.

Tabela 4.2.1 Klasyfikacja stanu/ potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód w 2014 r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w najbliższej odległości gminy Pabianice

L. P.	NAZWA PUNKTU POMIAROWO-KONTROLNEGO	KLASA ELEMENTÓW BIOLOGICZNYCH	KLASA ELEMENTÓW HYDROMORFOLOGICZNYCH	KLASA ELEMENTÓW FIZYKOCHEMICZNYCH	STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY
1	Ner do Dobrzyńki	III klasa	II klasa	II klasa	umiarkowany
	Ner od Dobrzyńki do Zalewki	V klasa	II klasa	PPD	zły

Źródło: na podstawie „Komunikatu o stanie jakości wód powierzchniowych województwa łódzkiego badanych w 2014 roku, Łódź 2015

Rysunek 4.2.1 Stan chemiczny wód województwa łódzkiego w 2014 roku z zaznaczoną lokalizacją gminy Pabianice

Źródło: WIOŚ Łódź, 2015

Wody podziemne

Jednolite części wód podziemnych na terenie gminy Pabianice to wody o Europejskim kodzie JCWPd: PLGW650079, PLGW650096.

Badania monitoringowe prowadzone są w sieci pomiarowej liczącej około 1000 punktów (w tym: studnie wiercone, piezometry), spełniających kryteria zgodne z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Sieć podlega weryfikacji oraz poszerzaniu o:

- nowe punkty wybrane spośród istniejących otworów hydrogeologicznych (ze szczególnym uwzględnieniem czynnych ujęć wody pitnej),
- punkty pomiarowe wykonane jako nowe.

Większość punktów pomiarowych ujmuje płytkie poziomy wodonośne występujące przeważnie w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego rozprzestrzenionego najpowszechniej na terenie kraju, a pozostałe punkty pomiarowe ujmują głębsze poziomy wodonośne, występujące w starszych strukturach hydrogeologicznych. Ponad 70% monitoringowych punktów pomiarowych stanowią stacje hydrogeologiczne wchodzące w skład sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych, prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w ramach realizacji zadań państwowej służby hydrogeologicznej. Właścicielami pozostałych punktów pomiarowych są zakłady komunalne i gminy (w przypadku ujęć wody pitnej) oraz firmy/osoby prywatne.

Wyniki badań wód podziemnych otrzymane w wyniku realizacji monitoringu diagnostycznego na terenie woj. łódzkiego poddano ocenie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143 poz. 896).

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla JCWP brano pod uwagę, aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem nie pogarszania ich stanu.

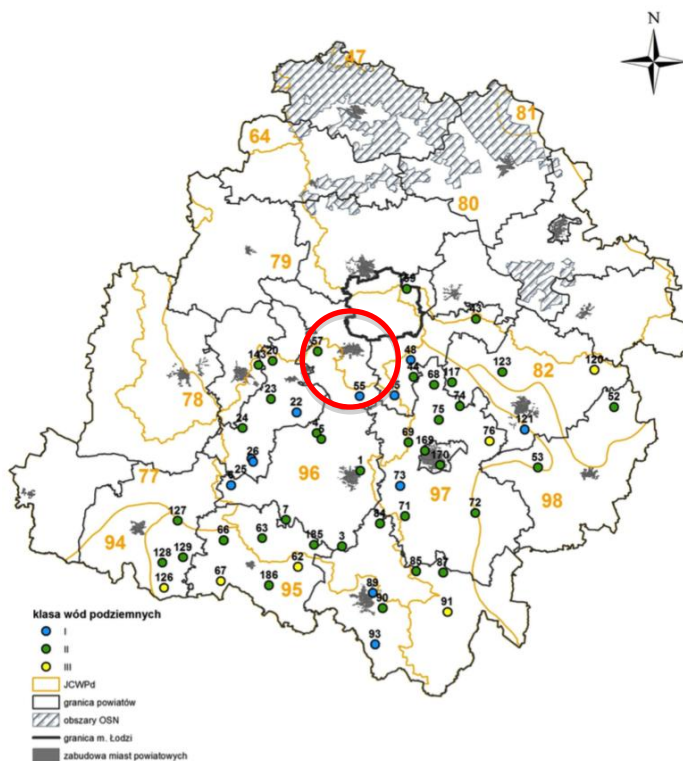
Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniane także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.¹⁴

Na terenie gminy Pabianice występują dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i kredy górnej. Wody podziemne są bogate, szczególnie w części południowej. Wody użytkowe o dobrej jakości pochodzą głównie z czwartorzędu.¹⁵

Gmina Pabianice położona jest na terenie jednolitych części wód podziemnych nr 96. Na terenie województwa łódzkiego w 2015 r. przeprowadzono:

- monitoring diagnostyczny w 54 punktach pomiarowych z częstotliwością, raz w roku,
- monitoring na obszarach OSN w 13 punktach pomiarowych z częstotliwością, dwa razy w roku.

W 2015 roku na terenie powiatu pabianickiego badane punkty zlokalizowane były w miejscowościach Dłutów (gmina Dłutów, pkt. nr 55) i Markówka (gmina Dobroń, pkt. nr 57).

Rysunek 4.2.2 Lokalizacja punktów pomiarowych JCWPd na terenie województwa łódzkiego

Źródło: http://www.wios.lodz.pl/files/docs/sprawozdanie_z_monitoring16.pdf

W pierwszym punkcie wody podziemne zakwalifikowano do I klasy czyli jako wody bardzo dobrej jakości, w której wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych

Natomiast w drugim dobrej jakości, w której wartości niektórych wskaźników są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych.

¹⁴ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (M.P. 2011 r. Nr 40 poz. 451)

¹⁵ Program ochrony środowiska dla gminy Pabianice na lata 2009 – 2012 z perspektywą do 2016, 2008

Wskaźniki jakości wody nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody, przeznaczonych do spożycia przez ludzi.¹⁶

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”.

RDW w art. 4 przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.¹⁷

Realizacja postanowień projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wpłynie zdecydowanie korzystnie na wyznaczone cele środowiskowe dla JCWP oraz ogólny stan wód powierzchniowych i podziemnych zlokalizowanych na obszarze gminy Pabianice.

Realizacja postanowień projektu „Strategii...” nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry” zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 roku przez Prezesa Rady Ministrów.

Zagrożenia powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na terenie gminy Pabianice wiąże się z występowaniem silnych, nawalnych opadów atmosferycznych (powodzie opadowe) albo wiosennych roztopów pokrywy śniegowej (powodzie roztopowe). Czynniki, które wpływają na zagrożenie powodziowe to rzeźba terenu, możliwości retencyjne zlewni, stopień zalesienia, istnienie starorzeczy, mokradeł, bagien, zatrzymywanie wody w zbiornikach zaporowych, istnienie budowli hydrotechnicznych takich jak rowy melioracyjne, progi, kanały mogące służyć jako urządzenia retencyjne. Przez teren gminy przepływają 4 ciekі wodne Ner, Dobrzyńka, Pabianka i Wrząca. Są to ciekі o niewielkim przepływie i nie niosą one zagrożenia powodziowego. Jednym zagrożeniem mogą być lokalne, o niewielkim zasięgu podtopienia spowodowane nadmiernymi opadami.

Ze względu na ograniczone zasoby wodne na terenie całego województwa i występujące deficyty wody w okresie letnim konieczne jest podejmowanie działań, które pozwolą na gromadzenie wody w zlewni i zwiększą zdolność retencyjną zlewni. Zdolność retencyjna jest to zdolność do gromadzenia zasobów wodnych i przetrzymywania ich w określonym czasie. Retencja pozwala na rozłożenie w czasie nadmiaru dopływających wód i przetrzymanie ich do okresu deficytu. Wzrost zdolności retencyjnych zlewni polega na opóźnianiu spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych poprzez zwiększanie odpływu gruntowego, który przebiega wolniej. W przypadku małych zlewni podstawowe znaczenie dla gospodarowania ich zasobami wodnymi ma tzw. mała retencja.¹⁸

Stopień zwodociągowania gminy zgodnie z danymi GUS, BDL za 2014 rok wynosi 99,9% mieszkańców gminy. Na terenie gminy Pabianice znajdują się trzy wodociągi, z których dostarczana jest woda z trzech stacji uzdatniania wody:

- stacji w Rydzynach (wydobycie wody to 355 m³/dobę., 129.575 m³/rok)
- stacji Górka Pabianicka (wydobycie wody 202 m³/dobę., 73.730 m³/rok)

¹⁶ na podstawie „Sprawozdanie z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2013 roku, WIOŚ Łódź, marzec 2014, „Ocena jakości wód podziemnych w punktach badawczych monitoringu diagnostycznego w 2014 roku”, WIOŚ Łódź, 2015

¹⁷ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (M.P. 2011 r. Nr 40 poz. 451)

¹⁸ projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, 2016

- stacji Żytowice (wydobycie wody 679 m³/dobę., 247.678 m³/rok)

Długość sieci wodociągowych znajdujących się na terenie gminy Pabianice to 111,2 km. Cały wodociąg jest wykonany z materiałów PVC. Na terenie Gminy Pabianice do końca 2015 roku zarejestrowano 2460 przyłączy do sieci wodociągowej.

Gmina Pabianice posiada duże braki w zakresie infrastruktury związanej z kanalizacją sanitarną. Jednakże wysiłkiem samorządu długość sieci kanalizacji sanitarnej jest stale zwiększana.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy na koniec 2015 roku do sieci kanalizacji sanitarnej przyłączono 259 nieruchomości. Urządzenia sieciowe w tym zakresie posiadają miejscowości:

- Bychlew wzdłuż drogi wojewódzkiej DW 485,
- Jadwinin do nr 26,
- Piątkowisko,
- część Kudrowic ulokowana w obrębie Zespołu Szkół w Piątkowisku, wzdłuż drogi gminnej na długości 500m.

Ogólna długość zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Pabianice wynosi 20,42 km.

Gmina Pabianice posiada koncepcję uregulowania gospodarki wodno-ściekowej z października 2011 roku. W koncepcji określono najkorzystniejsze rozwiązania uregulowania gospodarki wodno-ściekowej wraz z określeniem kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych.

W przypadkach gdzie występuje zwarta zabudowa przewidziana została kanalizacja grawitacyjna oraz w wielu przypadkach przepompownie ścieków, w których konieczność zastosowania wynikała z dużego zróżnicowania wysokościowego terenu. W przypadku rozproszonej zabudowy, budowa kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni zbiorczej nie jest opłacalna ze względów ekonomicznych. Jako zastępcze rozwiązanie zastosowane zostało wybudowanie przydomowych oczyszczalni ścieków dla każdego gospodarstwa oddzielnie. Na terenie gminy, zgodnie z danymi Urzędu Gminy w Pabianicach, funkcjonuje 187 przydomowych oczyszczalni ścieków.¹⁹

4.3. Hałas komunikacyjny

W roku 2013, w oparciu o wytyczne GIOŚ dotyczące wyznaczania punktów pomiarowych i zgodnie z „Programem państwowego monitoringu środowiska województwa łódzkiego na lata 2013-2015” zaplanowane zostało wykonanie pomiarów hałasu w 10 punktach pomiarowych na 3 obszarach Kutno, Sieradz i Błaszki. Przekroczenia wystąpiły w 6 punktach pomiarowych w granicach 0,2 dB do 5,4 dB.

W roku 2014, w oparciu o wytyczne GIOŚ dotyczące wyznaczania punktów pomiarowych i zgodnie z „Programem państwowego monitoringu środowiska województwa łódzkiego na lata 2013-2015” zaplanowane zostało wykonanie pomiarów hałasu w 10 punktach pomiarowych na 3 obszarach Rawa Mazowiecka, Poddębice i Uniejów. Przekroczenia wystąpiły w 6 punktach pomiarowych w granicach 0,1 dB do 5,6 dB.

Badania nie objęły gminy Pabianice.²⁰

4.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

Liczba stanowisk pomiarowych, rodzaj terenów na jakich prowadzi się pomiary oraz ich częstotliwość określona została w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. nr 221 poz. 1645). W rozporządzeniu tym wyznaczono 3 podstawowe kategorie terenów, na których prowadzi się monitoring PEM:

¹⁹ Program ochrony środowiska dla gminy Pabianice na lata 2009 - 2012 z perspektywą do 2016, 2008

²⁰ http://www.wios.lodz.pl/Monitoring_halasu,35, http://www.wios.lodz.pl/files/docs/halasu_2014.pdf

- centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.
- pozostałe miasta
- tereny wiejskie

Na każdej z ww. kategorii terenów wybranych jest 45 punktów pomiarowych - w sumie 135 punktów. Pomiary w wybranych punktach są powtarzane po każdym pełnym, trwającym 3 lata cyklu pomiarowym. W ciągu jednego roku pomiary wykonywane są w 45 punktach (po 15 na każdą kategorię terenów). Zakres prowadzenia badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości co najmniej od 3MHz do 3000MHz. Pomiary w każdym punkcie wykonywane są 1 raz w ciągu roku.

Z przeprowadzonych pomiarów w latach 2008-2015 wynika, iż nie zanotowano przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania elektromagnetycznego na terenie województwa łódzkiego.

Badania nie objęty gminy Pabianice.²¹

4.5. Podsumowanie

Po analizie istniejącego stanu środowiska możliwe jest wskazanie głównych problemów środowiskowych występujących w poszczególnych sektorach. Zidentyfikowane problemy zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4.5.1 Ocena stanu środowiska gminy Pabianice wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska

POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	INFRASTRUKTURA	PROBLEMY SPOŁECZNE
<p>w okresie letnim występuje emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych</p> <p>niska emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków</p> <p>w okresie zimowym bardzo znaczące jest oddziaływanie emisji z indywidualnego ogrzewania budynków</p> <p>spalanie paliw stałych niskiej jakości,</p> <p>brak oświetlenia energooszczędnego,</p> <p>niskie parametry techniczne niektórych dróg zwiększają emisje zanieczyszczeń,</p> <p>powolny rozwój OZE,</p>	<p>niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>brak uporządkowanej gospodarki ściekowej i wodami opadowymi na terenie gminy</p> <p>na jakość wód podziemnych wpływa stan wód powierzchniowych</p> <p>zagrożenia dla czystości wód powierzchniowych wynikające z złej jakości powietrza</p>	<p>niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>zły stan infrastruktury drogowej, zły dojazd do posesji</p> <p>niewystarczająca ilość ciągów pieszo - rowerowych,</p> <p>brak wystarczającego oświetlenia ulicznego,</p> <p>niewystarczający poziom rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,</p> <p>nieatrakcyjna oferta inwestycyjna</p> <p>brak oświetlenia ulicznego</p> <p>brak dostępu do Internetu w niektórych miejscowościach gminy</p> <p>mała ilość inwestorów</p> <p>niski budżet gminny, co ogranicza ilość inwestycji</p>	<p>Słaby rozwój gospodarczy</p> <p>rozbicie gminy na dwie części</p> <p>mało miejsc pracy na terenie gminy</p> <p>mało terenów inwestycyjnych</p> <p>duża liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej</p> <p>brak hali sportowej, placów zabaw dla dzieci</p> <p>mała ilość pozyskanych funduszy unijnych</p> <p>niedostatecznie rozwinięta infrastruktura edukacyjna gminy, szczególnie na poziomie przedszkolnym oraz brak</p> <p>brak dostępu do badań specjalistycznych</p> <p>niewystarczająca baza turystyczno-wypoczynkowa</p> <p>niska świadomość społeczna w zakresie ekologii</p>

Źródło: opracowanie własne

²¹ http://www.wios.lodz.pl/files/docs/wyniki_pomiarow_pem_w_2019.pdf

5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Przewiduje się, że **brak realizacji** postanowień projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” spowodowałby następujące skutki:

- pozytywne dla środowiska i mieszkańców:
 - o niepodejmowanie działań na rzecz rozwoju infrastruktury miałyby pozytywne konsekwencje w postaci braku utrudnień głównie w trakcie realizacji inwestycji - są to oddziaływania czasowe,
 - o brak zagrożenia dla ewentualnych miejsc gniazdowania ptaków i nietoperzy w trakcie prac termomodernizacyjnych.
- negatywne dla środowiska i mieszkańców:
 - o brak rozwoju infrastruktury edukacyjnej,
 - o brak nowych zajęć pozalekcyjnych,
 - o brak kursów i szkoleń pozwalających na zdobycie kwalifikacji,
 - o brak doposażenia biblioteki,
 - o brak poszerzenia oferty dla mikro i małych przedsiębiorstw w tym szkoleń i akcji doradztwa,
 - o brak wsparcia dla rolników,
 - o brak organizacji rynku zbytu produktów lokalnych,
 - o brak promocji lokalnych twórców,
 - o brak nowych szlaków pieszych, rowerowych i kulturowych,
 - o brak ciekawych imprez lokalnych, połączonych z poszukiwaniem młodych talentów,
 - o brak nowych parkingów, dróg,
 - o brak rozbudowy sieci wod-kan i gazowej,
 - o brak poprawy bezpieczeństwa mieszkańców,
 - o brak wsparcia dla służb ochrony życia i mienia (Policja, OSP),
 - o brak termomodernizacji obiektów gminnych i użyteczności publicznej,
 - o brak efektywnej komunikacji publicznej,
 - o brak sprawnie zarządzanej administracji.

Analiza powyższych skutków braku realizacji projektu „Strategii...” prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie dokumentu wywołać może zarówno skutki pozytywne jak i negatywne.

Najważniejsze i najgłębsze skutki mogą wystąpić w sferze społecznej. Brak realizacji zaproponowanych działań odnoszących się bezpośrednio do społeczności gminy Pabianice może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska. Wynika to z faktu, iż wśród społeczeństw uboższych, gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne (dewastacja zasobów przyrody, grabieże), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Również **brak realizacji wyznaczonych w projekcie „Strategii...” działań dotyczących budowy infrastruktury technicznej może spowodować negatywne skutki dla środowiska** objawiające się:

- wzrostem zanieczyszczenia wód (brak sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej),
- wzrostem zanieczyszczenia powietrza (niski stopień wykorzystania energii odnawialnej, wysoki wskaźnik zużycia energii, brak działań termomodernizacyjnych, zły stan dróg, niemodernizowana infrastruktura drogowa, brak parkingów),
- zwiększenie zagrożenia bezpieczeństwa mieszkańców.

Można przypuszczać, iż zaniechanie realizacji tych działań **przyczyni się do zmniejszenia atrakcyjności gminy zarówno dla mieszkańców, przedsiębiorców jak**

i dla turystów - amatorów pieszych wędrówek i wypoczynku na łonie przyrody w ciszy i spokoju. Działania negatywne czasowe występować będą w czasie realizacji inwestycji (wodociągi, kanalizacja inwestycje drogowe, termomodernizacje), będą to oddziaływania krótkookresowe i nie długofalowe.

Po zrealizowaniu inwestycji oddziaływania będą pozytywne w postaci:

- zmniejszenia zrzutu nieoczyszczonych ścieków do rowów i potoków,
- zmniejszenia zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w skutek płynniejszego ruchu pojazdów samochodowych,
- poprawy estetyki gminy zwiększenia wykorzystania naturalnych źródeł energii
- poprawy walorów krajobrazowych gminy Pabianice.

W zakresie inwestycji planowanych zapisami projektu „Strategii...” są działania związane z podniesieniem kulturalnej i rekreacyjnej gminy Pabianice, działania te polegać będą na poprawie jakości i funkcjonalności istniejących obiektów rekreacyjnych, w tym boisk, placów zabaw, siłowni zewnętrznych, a także organizacji imprez o charakterze sportowym a także opartych na tradycji i specyfice gminy

Niskiej jakości oferta kulturalna dla mieszkańców i nieatrakcyjna infrastruktura sportowa nie przyciągnie zainteresowania mieszkańców gminy Pabianice, co w konsekwencji będzie powodowało zubożenie kulturalne, sportowe i turystyczne terenu.

Rozwój przedsiębiorczości spowoduje, iż jej oddziaływanie na środowisko będzie mniejsze (pomijając korzyści prestiżowe i marketingowe, wynikające z kreowania pozytywnego wizerunku gminy Pabianice jako wsparcia przedsiębiorczości).

Brak realizacji postanowień projektu „Strategii...” w zakresie rozwoju potencjału ludzkiego, zmniejszenia bezrobocia i stworzenia korzystnych warunków do prowadzenia działalności rolniczej oraz gospodarczej przyczyni się do „odpływu” młodych ludzi w poszukiwaniu pracy. Brak dbałości o potrzeby osób niepełnosprawnych oraz osób w trudnej sytuacji życiowej będzie przyczyniało się do ich dezintegracji zawodowej i pogłębianiu się ich poczucia bezradności i braku samodzielności oraz pogłębianiu się zachowań patologicznych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego oraz zdrowia i komfortu życia ludzi jest wariant doprowadzenia do realizacji celów strategicznych zapisanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”.

Brak realizacji zaproponowanych działań takich jak rozbudowa sieci kanalizacji, uzupełnienie sieci wodociągowej, termomodernizacja budynków, oraz remonty dróg i budowa parkingów, a także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska, obniżenia komfortu i jakości życia i zdrowia mieszkańców gminy. Działania negatywne występować będą tylko w czasie realizacji inwestycji, będą to oddziaływania krótkookresowe i nie długofalowe, nie pozostawiające po sobie długotrwałych efektów. Oddziaływania te mogą wiązać się z hałasem, pyleniem w trakcie działań termomodernizacyjnych oraz okresowymi utrudnieniami na drogach zwichnieniami i czasowymi objazdami dróg.

Jedynym pozytywnym skutkiem braku realizacji zamierzeń „Strategii...” jest brak zagrożenia dla ewentualnych gniazd ptasich w tym szczególnie jerzyków i miejsc bytowania nietoperzy mogących występować w załomach dachów budynków, w których planowane są prace termomodernizacyjne.

6. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ WYNIKIEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu „Strategii...” które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim:

- na etapie budowy:
 - o remonty dróg,
 - o budowa parkingów,
 - o oświetlenia ulicznego,
 - o budowa sieci kanalizacji sanitarnej,
 - o budowa sieci wodociągowej,
 - o budowa sieci gazowej,
 - o termomodernizacje budynków,
- o w fazie realizacji i eksploatacji:
 - o drogi gminne,
 - o niewłaściwie ulokowane tereny inwestycyjne.

Istotnym elementem jest racjonalny wybór lokalizacji każdego przedsięwzięcia, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska, zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą: w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych, stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych, dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt oraz maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Dla eliminacji ujemnych dla środowiska skutków zadań należy na etapie opracowywania koncepcji budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych – dotyczy to przede wszystkim modernizacji i remontów dróg gminnych, budowy sieci kanalizacji i wodociągów, sieci gazowej, rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.

Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody.

Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt.

Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne.

Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy zielonych ekranów z drzew i krzewów oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria łuków.

Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

Przy realizacji zadań w zakresie termomodernizacji należy planować prace poza okresami lęgowymi ptaków chronionych oraz nietoperzy posiadających schronienia na strychach i w załomach dachów budynków, należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę siedlisk i miejsc lęgowych.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia elementów przyrody w tym gniazd i siedlisk, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej

działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych lub zapewnić przeniesienie gniazd w inne dogodne miejsce.

7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Realizacja niektórych przedsięwzięć inwestycyjnych może I Z PEWNOŚCIĄ BĘDZIE powodować głównie czasowe oddziaływania na środowisko, w szczególności na:

- o ludzi,
- o różnorodność biologiczną,
- o zwierzęta,
- o rośliny,
- o wodę,
- o powietrze,
- o powierzchnię ziemi,
- o krajobraz,
- o klimat i zasoby naturalne,
- o zabytki i dobra materialne.

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano potencjalne działania zapisane w ramach poszczególnych celów w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”.

Stopień i zakres oddziaływania zależy przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, obszarach użytkowanych rolniczo lub też na obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy.

Ze względu na fakt, iż lokalizacja większości zadań na etapie opracowania projektu „Strategii...” nie została jeszcze określona, w związku z tym ocena zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem jest bardzo trudna.

Biorąc jednak pod uwagę, że część zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach projektu „Strategii...” wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – Dz. U. z 2016 r., poz. 353 w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

Jak wynika z przeprowadzonej w rozdziale 5 niniejszej prognozy analizy i oceny potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”, a także analizy wariantowej zawartej w rozdziale 6 odstąpienie od realizacji zawartych w dokumencie rozwiązań w efekcie końcowym byłoby znacznie gorsze, zarówno pod względem środowiskowym oraz pod względem społecznymi i gospodarczym, niż wystąpienie ewentualnych oddziaływań środowiskowych.

Mając powyższe na uwadze w odniesieniu do zadań wymienionych w projekcie „Strategii...” scharakteryzowano typowe oddziaływania i ich ewentualne skutki dla środowiska związane z realizacją zadań mogących mieć wpływ na środowisko.

Do analizy przedstawionej poniżej wykorzystano podział zadań zamieszczony w projekcie „Strategii...” na obszary strategiczne, cele strategiczne i operacyjne.

W dalszej części przedstawiono opis zadań wraz z ich planowaną lokalizacją oraz analizę ich przewidywanego wpływu na środowisko.

Tabela 7.1 Opis aktualnie znanych szczegółów zadań Celu strategicznego I – silna gospodarka lokalna i rozwój kapitału ludzkiego

CEL STRATEGICZNY <i>Konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na efektywnej edukacji aktywności zawodowej mieszkańców</i>		
CEL OPERACYJNY <i>1.1 Świadczenie wysokiej jakości usług edukacyjnych, wpływających na rozwój kapitału intelektualnego i zatrudnienia</i>		
Kierunki interwencji	Opis zadania	Lokalizacja
Modernizacja i rozwój infrastruktury służącej edukacji, doposażenie placówek edukacyjnych	Zadanie inwestycyjne Zadanie polegało będzie na modernizacji, rozbudowie i poprawie funkcjonalności placówek oświatowych w tym szkół i przedszkoli.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice.
Rozwój zajęć pozalekcyjnych w placówkach edukacyjnych – szczególnie w odniesieniu do kompetencji kluczowych, języków obcych, sportu	Zadanie pozainwestycyjne zadanie polegało będzie na organizacji nowych ciekawych zajęć pozalekcyjnych w ramach szkół i przedszkoli/	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek oświatowych.
Wzrost liczby miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych; zapewnienie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na rozwoju placówek wychowania przedszkolnego i wczesno przedszkolnego celem umożliwienia prawidłowego społecznego rozwoju najmłodszych, a także powrotu do pracy kobiet po urloпах macierzyńskich.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek przedszkolnych.
Promowanie programów autorskich, własnych oraz innowacji w systemie kształcenia	Zadanie pozainwestycyjne W ramach tego działania promowane będą innowacyjne i twórcze programy nauczania	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek oświatowych.
Doposażenie bibliotek	Zadanie pozainwestycyjne W ramach zadania zwiększany będzie księgozbiór gminnych i szkolnych bibliotek	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie bibliotek.
Wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów, w tym wsparcie uzdolnionej młodzieży poprzez system stypendiów i nagród	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na organizacji konkursów i talent-show w celu wyłonienia uzdolnionych uczniów.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek kulturalnych i oświatowych.
Wsparcie edukacji ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych, w tym m.in. kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na kreowaniu w młodzieży szkolnej przedsiębiorczości w celu łatwiejszej późniejszej pracy i życia.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek oświatowych.
Podnoszenie kwalifikacji kadr edukacyjnych	Zadanie pozainwestycyjne zadanie polegało będzie na wysyłaniu nauczycieli na szkolenia i kursy dokształcające.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice oraz poza terenem gminy w miejscach organizacji szkoleń i kursów.
Kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie	Zadanie pozainwestycyjne Działania te realizowane będą na bieżąco w szkołach i przedszkolach – będą miały na celu przygotowanie młodzieży do życia w społeczeństwie.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek oświatowych.
Promocja i wsparcie uczestnictwa osób starszych w systemie kształcenia ustawicznego	Zadanie pozainwestycyjne Zadania takie będą miały na celu wsparcie uczestnictwa osób starszych w zajęciach do nich adresowanych.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek kulturalnych.
Współpraca z powiatem oraz lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie nowych kierunków oraz nowoczesnych metod kształcenia zawodowego – kształcenie w miejscu pracy	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie będzie miało na celu dostosowywanie oferty kształcenia do aktualnego zapotrzebowania rynku pracy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek oświatowych.

Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie usług edukacyjnych i opiekuńczych	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie będzie polegało na organizacji usług edukacyjnych i opiekuńczych dla osób potrzebujących takiego wsparcia	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenie placówek społecznych.
CEL OPERACYJNY 1.2 Wzmacnianie przedsiębiorczości wśród mieszkańców		
Rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wspierania mikro i małej przedsiębiorczości	Zadanie pozainwestycyjne Zadania te polegać będą na poprawie dostępności wsparcia dla osób pragnących założyć lub rozwijać własną działalność gospodarczą.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice lub w Urzędzie Pracy.
Rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywnościowych	Zadanie pozainwestycyjne Zadania te polegać będą na poprawie dostępności wsparcia dla osób pragnących założyć lub rozwijać własną działalność gospodarczą w kierunku rolnictwa ekologicznego lub gospodarki żywnościowej.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice lub w Urzędzie Pracy.
Rozwój cech przedsiębiorczych wśród młodzieży, współpraca szkół z sektorem gospodarczym	Zadanie pozainwestycyjne zadanie polegało będzie na wyrobieniu w młodzieży cech przedsiębiorcy.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice w placówkach oświatowych lub w Urzędzie Pracy.
Współpraca z lokalnym biznesem w kreowaniu warunków do prowadzenia małej przedsiębiorczości	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na nawiązywaniu współpracy lokalnego biznesu z osobami początkującymi i potrzebującymi wsparcia merytorycznego.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice w lokalnych przedsiębiorcach lub w Urzędzie Pracy.
Wsparcie i promocja producentów zdrowej żywności	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na edukowaniu i wspieraniu nowych, młodych producentów zdrowej nieprzetworzonej żywności	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice lub w Urzędzie Pracy.
Wsparcie dla modernizacji produkcji rolnej Pomoc w tworzeniu rolniczych zrzeżeń gospodarczych, np. grup producenckich	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie we współpracy z Urzędem Pracy polegało będzie o organizacji wsparcia merytorycznego i finansowego dla rolników w celu tworzenia grup producenckich	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice lub w Urzędzie Pracy.
Organizacja miejsc sprzedaży produktów lokalnych	Zadanie inwestycyjne Zadanie polegało będzie na zorganizowaniu targowiska na którym rolnicy mogliby sprzedawać swoje produkty lokalne	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice lub w Urzędzie Pracy.
Współpraca z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego - rozwój stref ekonomicznych	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na nawiązywaniu nowej oraz kultywowaniu istniejącej współpracy z innymi samorządami w celu rozwoju stref ekonomicznych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice. Aktualnie brak lokalizacji.
CEL OPERACYJNY 1.3. Rozwój potencjału gospodarczego gminy		
Planowanie i tworzenie stref aktywności gospodarczej, w tym m.in. we współpracy z podmiotami komercyjnymi	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na nawiązywaniu nowej oraz kultywowaniu istniejącej współpracy z innymi podmiotami komercyjnymi i samorządami w celu rozwoju stref ekonomicznych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice. Aktualnie brak lokalizacji.
Współpraca w zakresie rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości oraz innych form	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie będzie miało na celu zwiększenie poziomu	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice.

stowarzyszeniowych, w szczególności ukierunkowanych na przedsiębiorców lokalnych	przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców gminy Pabianice.	
Wzmacnianie potencjału oraz rozwój sieci instytucji otoczenia biznesu (rozwój ofert wsparcia dla biznesu)	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie będzie miało na celu rozwój gospodarczy gminy Pabianice	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice.
Rozwój oferty inwestycyjnej oraz poprawa standardów obsługi inwestorów	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie będzie miało na celu poprawę obsługi osób pragnących zainwestować na terenie gminy Pabianice	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice.
Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie realizowane będzie za pośrednictwem Urzędu Pracy oraz Urzędu Gminy dla rozwoju gospodarczego gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice.
Wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie realizowane będzie za pośrednictwem Urzędu Pracy oraz Urzędu Gminy dla rozwoju gospodarczego gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice.
Współpraca z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego - rozwój stref ekonomicznych	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na nawiązywaniu nowej oraz kultywowaniu istniejącej współpracy z innymi samorządami w celu rozwoju stref ekonomicznych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice. Aktualnie brak lokalizacji.
Cel operacyjny I.4. Wzrost atrakcyjności lokalnego rynku pracy i niwelowanie negatywnych skutków bezrobocia		
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitoringu i analizy lokalnego rynku pracy oraz struktury osób bezrobotnych	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na monitorowaniu aktualnych stanów i trendów bezrobocia	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych oraz wymagających zmiany kwalifikacji	Zadanie pozainwestycyjne Działanie to będzie polegało na organizacji kursów i szkoleń dokształcających i zawodowych dla osób bezrobotnych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Rozwój pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego	Zadanie pozainwestycyjne zadanie to będzie polegało na organizacji wsparcia dla osób bezrobotnych poprzez promowanie ciekawych ofert pracy zarówno dla osób z kwalifikacjami lub bez kwalifikacji	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wspieranie szkoleń i doradztwa w zakresie przedsiębiorczości, w tym dotyczących zakładania i prowadzenia własnego biznesu	Zadanie pozainwestycyjne Działanie to będzie polegało na organizacji kursów i szkoleń dokształcających i zawodowych dla osób bezrobotnych chcących założyć własną działalność gospodarczą	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Rozwój oferty w zakresie usług dotyczących podnoszenia oraz zmiany kwalifikacji na różnych etapach życia - w powiązaniu z potrzebami lokalnego rynku pracy	Zadanie pozainwestycyjne Działanie to będzie polegało na organizacji kursów i szkoleń dokształcających i zawodowych dla osób potrzebujących wyższych kwalifikacji celem zdobycia atrakcyjniejszej pracy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wspieranie instytucji realizujących programy kształcenia zawodowego	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na wspieraniu instytucji, które zajmują się kształceniem ustawicznym czyli Urzędów Pracy lub Zakładów Kształcenia Ustawicznego	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Cel operacyjny I.5. Rozwój sektora pozarządowego		
Współpraca z organizacjami	Zadanie pozainwestycyjne	Zadanie zlokalizowane

pozarządowymi (NGO) z terenu Gminy i powiatu działającymi na rzecz rozwoju Gminy	<i>Planowane działania polegały będą na nawiązaniu nowej i rozwijaniu istniejącej współpracy z instytucjami zajmującymi się edukacją i pomocą społeczną na wielu polach</i>	będzie na terenie gminy Pabianice lub na terenie sąsiednich większych miast
Współpraca z grupami nieformalnymi, jak np. KGW, grupy młodzieżowe w zakresie zbieżnych celów działalności z zadaniami Gminy, w tym na rzecz integracji społeczności lokalnych, rozwoju edukacji, społecznego, promocji Gminy	<i>Zadanie pozainwestycyjne Planowane działania będą miały na celu integrację społeczną, edukację ora promocję gminy Pabianice</i>	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Współpraca z jednostkami OSP w zakresie realizacji zadań poprawy bezpieczeństwa na terenie gminy Pabianice	<i>Zadanie pozainwestycyjne Planowane działania będą miały na celu podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców gminy Pabianice</i>	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wsparcie inicjatyw lokalnych liderów na rzecz rozwoju społeczności	<i>Zadanie pozainwestycyjne Działania polegały będą na rozwoju inicjatyw mających za zadanie rozwój społeczności</i>	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wymiana informacji i wspólne planowanie zadań z zakresu kultury z organizacjami z terenu mające na celu wypracowanie ogólnodostępnego, spójnego harmonogramu wydarzeń kulturalnych	<i>Zadanie pozainwestycyjne Działania planowane będą miały na celu wypracowanie harmonogramu wydarzeń kulturalnych na terenie gminy</i>	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Promocja lokalnych twórców i artystów, jak również promocja wszelkich inicjatyw społecznych	<i>Zadanie pozainwestycyjne Planowane działania skoncentrowane będą na promocji gminy w tym lokalnych twórców, i artystów</i>	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wspieranie organizacji w realizacji projektów na rzecz społeczności Gminy Pabianice	<i>Zadanie pozainwestycyjne Działania będą miały na celu organizacje projektów skupiających się na społeczeństwie gminy</i>	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, PHIN Sp. z o.o.

Analizując tabelę zamieszczoną powyżej można jednoznacznie stwierdzić iż wszystkie planowane inwestycje (których lokalizacje zostały już określone) zlokalizowane będą na terenach zurbanizowanych bez wpływu na użytki ekologiczne oraz walory przyrodnicze zlokalizowane na obszarze gminy Pabianice oraz w najbliższej jej okolicy. Będą to głównie działania edukacyjne i polegające na pośrednictwie pracy i rozwoju przedsiębiorczości, a także promocji gminy. Tylko zadanie polegające na modernizacji placówek oświatowych ma charakter inwestycyjny. Będą to działania, które w trakcie realizacji będą niekorzystnie wpływać szczególnie na ludzi powodując hałas i pylenie, niemniej jednak po zakończeniu realizacji tego działania oddziaływania będą już tylko pozytywne. W trakcie prac przygotowawczych do remontów i modernizacji starych budynków należy zwrócić uwagę na miejsca lęgowe, ptaków czy siedliska nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi czy na poddaszach.

Tabela 7.2 Przewidywane znaczące oddziaływania zadań celu strategicznego nr 1 na zagadnienia i aspekty środowiskowe

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska													
	obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne	
CEL STRATEGICZNY silna gospodarka lokalna i rozwój kapitału ludzkiego														
Modernizacja i rozwój infrastruktury służącej edukacji, doposażenie placówek edukacyjnych	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +/-	BDS +/-	BDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozwój zajęć pozalekcyjnych w placówkach edukacyjnych – szczególnie w odniesieniu do kompetencji kluczowych, języków obcych, sportu	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	BDS +	BDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wzrost liczby miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych; zapewnienie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Promowanie programów autorskich, własnych oraz innowacji w systemie kształcenia	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Doposażenie bibliotek	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów, w tym wsparcie uzdolnionej młodzieży poprzez system stypendiów i nagród	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wsparcie edukacji ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych, w tym m.in. kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Podnoszenie kwalifikacji kadr edukacyjnych	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Promocja i wsparcie uczestnictwa osób starszych w systemie	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
kształcenia ustawicznego														
Współpraca z powiatem oraz lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie nowych kierunków oraz nowoczesnych metod kształcenia zawodowego - kształcenie w miejscu pracy	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wspierania mikro i małej przedsiębiorczości	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywnościowych	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozwój cech przedsiębiorczych wśród młodzieży, współpraca szkół z sektorem gospodarczym	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Współpraca z lokalnym biznesem w kreowaniu warunków do prowadzenia małej przedsiębiorczości	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wsparcie i promocja producentów zdrowej żywności	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wsparcie dla modernizacji produkcji rolnej Pomoc w tworzeniu rolniczych zrzeszeń gospodarczych, np. grup producenckich	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Organizacja miejsc sprzedaży produktów lokalnych	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +/-	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Planowanie i tworzenie stref aktywności gospodarczej, w tym m.in. we współpracy z podmiotami komercyjnymi	2016-2023	PDS 0/+	PDS +/-	BDS +	PDS +/-	PDS +/-	PDS +/-	PDS +/-	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Współpraca w zakresie rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
oraz innych form stowarzyszeniowych, w szczególności ukierunkowanych na przedsiębiorców lokalnych														
Wzmacnianie potencjału oraz rozwój sieci instytucji otoczenia biznesu (rozwój ofert wsparcia dla biznesu)	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozwój oferty inwestycyjnej oraz poprawa standardów obsługi inwestorów	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wsparcie rozwoju nowoczesnych technologii	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Współpraca z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego – rozwój stref ekonomicznych	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Współpraca z organizacjami pozarządowymi (NGO) z terenu Gminy i powiatu działającymi na rzecz rozwoju Gminy	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Współpraca z grupami nieformalnymi, jak np. KGW, grupy młodzieżowe w zakresie zbieżnych celów działalności z zadaniami Gminy, w tym na rzecz integracji społeczności lokalnych, rozwoju edukacji, społecznego, promocji Gminy	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Współpraca z jednostkami OSP w zakresie realizacji zadań poprawy bezpieczeństwa na terenie gminy Pabianice	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wsparcie inicjatyw lokalnych liderów na rzecz rozwoju społeczności	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wymiana informacji i wspólne planowanie zadań z	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
zakresu kultury z organizacjami z terenu mające na celu wypracowanie ogólnodostępnego, spójnego harmonogramu wydarzeń kulturalnych														
Promocja lokalnych twórców i artystów, jak również promocja wszelkich inicjatyw społecznych	2016-2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, PHIN Sp. z o.o.

Oznaczenia:

BDS - oddziaływanie bezpośrednio długoterminowe stałe

PDS - oddziaływanie pośrednio długoterminowe stałe

ODDZIAŁYWANIA:

bezpośrednie - B,

pośrednie - P,

krótkoterminowe - K,

długoterminowe - D,

stałe - S

chwilowe - C

skumulowane - Sk

pozytywne + i warunkowo pozytywne (+)

negatywne - i warunkowo negatywne (-)

brak oddziaływania - 0

PO ANALIZIE POWYŻSZYCH ROZWAŻAŃ I DANYCH ZAMIESZCZONYCH W TABELACH MOŻNA STWIERDZIĆ IŻ REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO NR 1 NIE PRZYZYNI SIĘ DO NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Tabela 7.3 Opis aktualnie znanych szczegółów zadań Celu strategicznego II – Poszerzenie oferty kulturalnej gminy, centralizacja usług kulturalnych i rozwój oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców

CEL STRATEGICZNY II Poszerzenie oferty kulturalnej gminy, centralizacja usług kulturalnych i rozwój oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców		
CEL OPERACYJNY 2.1. Promocja gminy		
Nazwa zadania	Opis zadania	Lokalizacja
Skuteczny i profesjonalny system promocji walorów gminy oraz wsparcie promocyjne lokalnej oferty, w szczególności wydarzeń kulturalnych	Zadanie pozainwestycyjne Działania polegały będą na promocji gminy, jej walorów krajobrazowych oraz wydarzeń kulturalnych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie to polegało będzie na organizacji imprez bazujących na tradycji gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi w zakresie promocji gminy i poszczególnych sołectw	Zadanie pozainwestycyjne Planowane działania skupione będą na promocji gminy i wydarzeń planowanych na jej terenie	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Tworzenie kalendarza imprez we współpracy z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego		
Rozwój informacji i wizualizacji oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej gminy		
Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu upowszechnienie dostępu do Internetu, korzystanie z Internetu i wyszukiwanie informacji;	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie będzie miało na celu upowszechnienie dostępu do Internetu oraz rozwój usług elektronicznych w Urzędzie Gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Tworzenie dostępu do e-usług publicznych		
CEL OPERACYJNY 2.2. Kompleksowa oferta kulturalna oraz rekreacyjno-sportowa		
Inwestycje w nowoczesną infrastrukturę kultury, tworzenie miejsc pracy w sektorze kultury	Zadanie inwestycyjne celem tych działań będzie stworzenie infrastruktury kulturalnej	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice (aktualnie brak lokalizacji)
Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy, a także wspieranie i kontynuacja inicjatyw lokalnych, wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych organizowanych przez jednostki zewnętrzne	Zadanie pozainwestycyjne Celem planowanych działań będzie imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wspieranie i rozwój inicjatyw społeczno-kulturalnych służących integracji mieszkańców gminy (m.in. miejscowości tematyczne, integracyjne ośrodki wsparcia - kluby samopomocy, świetlice wiejskie)	Zadanie pozainwestycyjne Celem tych działań będzie integracja społeczeństwa a także stworzenie klubów samopomocy i miejsca spotkań ludzi o tych samych zainteresowaniach	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Zakup wyposażenia dla instytucji kultury pozwalający na rozwój oferty i nadanie nowych funkcji	Zadanie pozainwestycyjne celem działań będzie wyposażenie instytucji kulturalnych w nowoczesny sprzęt usprawniających pracę, edukację i formy spędzania czasu	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Rozwój, promocja oraz tworzenie nowych produktów kulturowych w oparciu o tradycje gminy i regionu, w tym o tradycje kulinarne	Zadanie pozainwestycyjne W wyniku realizacji tego planowanego działania zwiększą się działania promocyjne gminy także w oparciu o tradycje kulinarne	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice

Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy (m.in. hale sportowe, place zabaw, boiska wielofunkcyjne, siłownie zewnętrzne etc.)	Zadanie inwestycyjne celem planowanych działań jest budowa i modernizacja istniejących boisk, placów zabaw, siłowni zewnętrznych oraz budowa hali sportowej	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice (aktualnie brak jeszcze lokalizacji)
Rozwój sekcji sportowych i wyszukiwanie młodych talentów, promocja osiągnięć młodzieży i dzieci z ternu gminy w sporcie	Zadanie pozainwestycyjne Celem zadania będzie wyszukiwanie i rozwój młodych talentów, a także rozwój oferty sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej na terenie gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej		

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, PHIN Sp. z o.o.

Analizując tabelę powyżej można stwierdzić, iż planowane inwestycje (których lokalizacje zostały już określone) zlokalizowane będą na terenach zurbanizowanych i zabudowanych.

Większość zadań zaplanowanych w ramach celu strategicznego nr 2 to zadania miękkie, pozainwestycyjne nie będące miały zauważalnego wpływu na środowisko.

Promocja gminy, organizacja spotkań folklorystycznych i kultywujących tradycje regionalne, kulinarne i lokalne oraz budowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej i sportowej oraz obiektów sportowych przyczyni się do zwiększenia zainteresowania ruchem i sportem mieszkańców gminy.

Może także przyczynić się do zwiększenia napływu mieszkańców okolicznych gmin, co związane jest z większym ruchem na drogach gminnych, większym zużyciem wody, większą produkcją ścieków i odpadów. Niemniej jednak jest to także związane z zwiększeniem zamożności mieszkańców oferujących miejsca noclegowe, ożywieniem punktów gastronomicznych czy wzrostem zainteresowania tradycjami i folklorem na terenie gminy.

Tabela 7.4 Przewidywane znaczące oddziaływania zadań celu strategicznego nr 2 na zagadnienia i aspekty środowiskowe

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska													
	obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne	
CEL STRATEGICZNY II Poszerzenie oferty kulturalnej gminy, centralizacja usług kulturalnych i rozwój oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców														
Skuteczny i profesjonalny system promocji walorów gminy oraz wsparcie promocyjne lokalnej oferty, w szczególności wydarzeń kulturalnych	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi w zakresie promocji gminy i	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczna	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
poszczególnych sołectw														
Tworzenie kalendarza imprez we współpracy z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Rozwój informacji i wizualizacji oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej gminy	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu upowszechnienie dostępu do Internetu, korzystanie z Internetu i wyszukiwanie informacji;	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Tworzenie dostępu do e-usług publicznych	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Inwestycje w nowoczesną infrastrukturę kultury, tworzenie miejsc pracy w sektorze kultury	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+ /-	PDS+ /-	PDS+ /-	PDS+ /-	PDS+ /-	PDS+ /-	PDS+ /-	PDS+ /-	PDS+ /-	PDS+ /-
Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Wspieranie i rozwój inicjatyw społeczno-kulturalnych służących integracji mieszkańców gminy (m.in. miejscowości tematyczne, integracyjne ośrodki wsparcia - kluby samopomocy, świetlice wiejskie)	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Zakup wyposażenia dla instytucji kultury pozwalający na rozwój oferty i nadanie nowych funkcji	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Rozwój, promocja oraz tworzenie nowych produktów kulturowych w oparciu o tradycje gminy i regionu, w tym o tradycje kulinarne	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy (m.in. hale sportowe, place zabaw, boiska wielofunkcyjne, siłownie zewnętrzne etc.)	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+ -/	PDS+ /-	PDS+ -	PDS +/-	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Rozwój sekcji sportowych i wyszukiwanie młodych talentów, promocja osiągnięć młodzieży i dzieci z ternu gminy w sporcie	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+
Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej	2016 - 2023	PDS0 /+	PDS+	BDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+	PDS+

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, PHIN Sp. z o.o.

Oznaczenia:

BDS - oddziaływanie bezpośrednio długoterminowe stałe

PDS - oddziaływanie pośrednio długoterminowe stałe

ODDZIAŁYWANIA:

bezpośrednie - B,

pośrednie - P,

krótkoterminowe - K,

długoterminowe - D,

stałe - S

chwilowe - C

skumulowane - Sk

pozytywne + i warunkowo pozytywne (+)

negatywne - i warunkowo negatywne (-)

brak oddziaływania - 0

PO ANALIZIE POWYŻSZYCH ROZWAŻAŃ I DANYCH ZAMIESZCZONYCH W TABELACH MOŻNA STWIERDZIĆ IŻ REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO NR 2 NIE PRZYCZYNI SIĘ DO STAŁEGO NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Tabela 7.5 Opis aktualnie znanych szczegółów zadań Celu strategicznego III – Wysoka dostępność i jakość usług publicznych, wpływających na poprawę jakości życia mieszkańców

CEL STRATEGICZNY III Wysoka dostępność i jakość usług publicznych, wpływających na poprawę jakości życia mieszkańców		
CEL OPERACYJNY 3.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej		
Nazwa zadania	Opis zadania	Lokalizacja
Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej (w tym budowa chodników, poboczy)	Zadanie inwestycyjne Zadanie polegało będzie na remontach modernizacjach dróg gminnych z jednoczesną budową chodników	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice (szczegółowy wykaz dróg do modernizacji nie jest znany)
Tworzenie miejsc parkingowych, szczególnie przy obiektach użyteczności publicznej	Zadanie inwestycyjne Działania planowane polegały będą na budowie nowych parkingów i miejsc postojowych w miejscach gdzie postawiono pojazdy szczególnie zagrażają bezpieczeństwu	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice (aktualnie nie wyznaczono miejsc budowy parkingów)
Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, w tym m.in. zagospodarowanie terenów wokół budynków użyteczności publicznej – przystosowanie otoczenia, podjazdów do potrzeb niepełnosprawnych	Zadanie inwestycyjne Zadanie będzie miało na celu ułatwienie poruszania się mieszkańców o dysfunkcjach ruchowych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice szczególnie w obiektach użyteczności publicznej
Zmniejszenie „obszarów wykluczonych cyfrowo” w gminie poprzez inicjowanie działań związanych z poprawą dostępności do sieci szerokopasmowej i sieci teleinformatycznej	Zadanie inwestycyjne Zadanie polegało będzie na zwiększenie dostępu do sieci Internet większej części mieszkańców	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz programy wsparcia dla nowych przyłączy	Zadanie inwestycyjne celem tego zadanie jest przyłączenie większej ilości mieszkańców do sieci kanalizacji sanitarnej	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice (wg dokumentacji projektowych, na terenie poszczególnych sołectw)
Realizacja programów obejmujących budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie inwestycyjne Zadanie będzie miało na celu wspieranie gospodarstwa domowych położonych na terenach gdzie nie planuje się budowy sieci kanalizacji sanitarnej	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice (na terenach gdzie nie planowana jest budowa sieci kanalizacji sanitarnej)
Rozbudowa sieci gazociągowej	Zadanie inwestycyjne Zadanie polegało będzie na rozbudowie sieci gazowej	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Modernizacja kotłowni w zakresie wymiany źródeł grzewczych na nowoczesne i ekologiczne	Zadanie inwestycyjne Zadanie polegało będzie na modernizacji kotłowni w budynkach użyteczności publicznej oraz w dalszej części mieszkalnych	Zadanie zlokalizowane w budynkach będzie na terenie gminy Pabianice
Przebudowa i rozwój systemu oświetlenia ulicznego	Zadanie inwestycyjne zadanie polegało będzie na wymianie istniejącego i budowie nowych punktów oświetlenia ulicznego na terenie gminy Pabianice	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
CEL OPERACYJNY 3.2. Wysoki poziom bezpieczeństwa w wymiarze publicznym, zdrowotnym i społecznym		
Poszerzanie monitoringu w miejscach publicznych	Zadanie inwestycyjne Zadanie przyczyni się do zwiększenie bezpieczeństwa	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice

	mieszkańców	
Wspieranie policji oraz straży pożarnej w zakresie doposażania sprzętowego	Zadanie pozainwestycyjne działanie to polegało będzie na doposażeniu jednostek OSP i Policji w niezbędny sprzęt ratowniczy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wspieranie OSP w zakresie modernizacji strażnic	Zadanie inwestycyjne W wyniku realizacji tego zadania zmodernizowane zostaną budynki strażnic OSP	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice w budynkach istniejących strażnic OSP
Prewencja, edukacja i profilaktyka wśród dzieci i młodzieży - bezpieczeństwo na drodze, unikanie zagrożeń, pierwsza pomoc	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na organizacji zajęć w zakresie pierwszej pomocy, oraz nawyków zdrowego żywienia dla dzieci i młodzieży na terenie gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Kształtowanie i promocja postaw, aktywna edukacja na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia		
Organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców gminy	Zadanie pozainwestycyjne W wyniku realizacji tego zadania planowane jest zorganizowanie konsultacji medycznych i badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Organizowanie i wspieranie akcji informacyjno-uświadamiających dot. bezpieczeństwa w zakresie zdrowotnym i społecznym	Zadanie pozainwestycyjne W ramach zadania organizowane będą akcje polegające na uświadamianiu dzieci i młodzieży w zakresie zdrowia i dobrych nawyków żywieniowych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej	Zadanie pozainwestycyjne W ramach zadania organizowane będą kampanie społeczne w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wsparcie i aktywizacja osób niepełnosprawnych, w tym wyrównywanie szans w dostępie do edukacji oraz rynku pracy, a także likwidacja barier architektonicznych	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie przyczyni się do zmniejszenia barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym wśród dzieci i młodzieży	Zadanie pozainwestycyjne Planowane działania będą polegały na organizacji zajęć profilaktycznych w celu likwidacji i przeciwdziałania uzależnieniom	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wspieranie działań w zakresie rozwoju poradnictwa związanego z uzależnieniami - punkty konsultacyjne, grupy samopomocowe		
Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie bezpieczeństwa, edukacji społecznej, np. przeciw przemocy, uzależnieniom		
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Zadanie pozainwestycyjne zadanie polegało będzie na organizacji pomocy społecznej lub opiekunów społecznych w celu kontroli patologicznych rodzin na terenie gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
CEL OPERACYJNY 3.3. Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy		
Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (w tym m.in. fotowoltaika i kolektory słoneczne,	Zadanie inwestycyjne Zadanie polegało będzie na montażu OZE w budynkach na	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice (aktualnie nie ma wyszczególnionych budynków w

wiatraki)	terenie gminy	których będą montowane OZE)
Optymalizacja kosztów energii poprzez organizowanie grupowych (z innymi samorządami) zakupów energii	Zadanie pozainwestycyjne W ramach zadanie panuje się zakup wspólny energii w celu zmniejszenia kosztów	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i obiektów zamieszkania zbiorowego	Zadanie inwestycyjne W ramach zadanie poddane termomodernizacji zostaną szczególnie budynki oświatowe i użyteczności publicznej	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice (aktualnie nie są wyszczególnione budynki do termomodernizacji)
Wdrażanie założeń Programu gospodarki niskoemisyjnej	Zadanie inwestycyjne W ramach zadania realizowane będzie założenia PGN dla Gminy Pabianice	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Sprawny i efektywny system gospodarki odpadami (w tym utylizacja i recykling)	Zadanie inwestycyjne W wyniku realizacji zadanie zostanie uszczelniony system gospodarki odpadami	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Zapobieganie i przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych (powodzie, susze, osuwiska, itp.) - właściwe zagospodarowanie przestrzeni, systemy monitoringu i wczesnego ostrzegania	Zadanie inwestycyjne Dzięki temu zadaniu zwiększy się bezpieczeństwo mieszkańców i osób przebywających na terenie gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Zachowanie środowiska przyrodniczego oraz działania rekultywacyjne	Zadanie inwestycyjne Zadanie to nastawione będzie na rekultywację terenów oraz zachowanie lub odtworzenie środowiska przyrodniczego	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice na terenach wymagających rekultywacji
Edukacja ekologiczna i promocja postaw ekologicznych Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie edukacji ekologicznej	Zadanie pozainwestycyjne zadanie to przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wdrażanie założeń programu opieki nad zwierzętami	Zadanie inwestycyjne W wyniku realizacji tego działania otoczone zostaną opieką zwierzęta aktualnie bezpieczne.	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, PHIN Sp. z o.o.

Analizując tabelę zamieszczoną powyżej można stwierdzić, iż planowane działania zlokalizowane będą przy istniejącej infrastrukturze.

W związku z tym oddziaływanie w trakcie realizacji inwestycji może być czasowo niekorzystne ze względu na hałas towarzyszący pracom budowlanym a także pylenie w trakcie robót budowlanych związanych z ciężkim sprzętem, w trakcie kucia, spawania i cięcia. Niemniej jednak są to oddziaływania czasowe, które po zakończeniu realizacji inwestycji nie pozostawiają po sobie skutków długoterminowych.

Realizacja działań związanych z budową sieci kanalizacyjnej, gazowej i przydomowych oczyszczalni przyczyni się do czasowych utrudnień dla mieszkańców oraz właścicieli posesji, natomiast w trakcie eksploatacji oddziaływania będą tylko pozytywne.

Na terenie gminy planowane jest także modernizacja dróg, budowa parkingów chodników i obiektów użyteczności publicznej. Działania termomodernizacyjne takie jak wymiana okien, i drzwi, docieplenie ścian, stropów i dachów oraz wymiana instalacji przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię, a poprzez wymianę starych nieefektywnych kotłów przyczynią się zmniejszenia ilości spalanych paliw. Wszystkie te działania spowodują zmniejszenie emisji

do atmosfery zanieczyszczeń w postaci dwutlenku węgla i pyłu, dzięki temu zmniejszenia zjawiska niskiej emisji komunalnej.

Istotnym elementem w trakcie remontów i modernizacji budynków jest fakt, iż w trakcie prac mogą zostać usunięte lub zniszczone miejsca lęgowe, ptaków czy siedliska nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi czy na poddaszach.

Przy pracach związanych remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity w Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w Ustawy (w tym m.in. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28.09.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną).

Również ze względu na potencjalne występowanie w obszarze planowanych działań gatunków objętych ochroną (w tym głównie ptaki i nietoperze), przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w budynkach należy przeprowadzić procedurę analogiczną do tej przy działaniach termomodernizacyjnych.

Reasumując na etapie realizacji działań takich jak przebudowa, modernizacja, czy budowa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową może przyczynić się czasowych przekształceń powierzchni ziemi, zmiany stosunków wodnych niszczenia roślin oraz do uciążliwości akustycznych, i pylenia. Wszystkie te oddziaływania zakończą się w momencie uruchomienia infrastruktury i wszelkie późniejsze oddziaływania będą już tylko pozytywne.

W trakcie eksploatacji nowego oświetlenia ulicznego i monitoringu terenów użyteczności publicznej oddziaływanie będzie tylko pozytywne w postaci mniejszego zużycia energii elektrycznej niż w sytuacji tradycyjnego oświetlenia, a także zwiększenia bezpieczeństwa pieszych oraz kierujących pojazdami.

W trakcie eksploatacji dróg gminnych po remontach pojazdy nie będą musiały hamować i rozpędzać się ponownie z powodu uszkodzonej nawierzchni, będzie to także przyczyną emisji mniejszej ilości spalin samochodowych. Reasumując po realizacji inwestycji mniejszy się emisja zanieczyszczeń i docelowo poprawi się jakość powietrza wzdłuż dróg gminnych.

Większy dostęp mieszkańców do bezawaryjnej sieci elektroenergetycznej oraz sieci Internet przyczyni się do poprawy komfortu życia mieszkańców i uatrakcyjnienia terenów.

Pozostałe działania i planowane zadania mają charakter projektów miękkich o wydźwięku edukacyjnym, poznawczym i profilaktycznym, a także zdrowotnym – będą one oddziaływać tylko w sposób pozytywny zarówno na mieszkańców jak na środowisko.

Tabela 7.6 Przewidywane znaczące oddziaływania zadań celu strategicznego nr 3 na zagadnienia i aspekty środowiskowe

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska													
	obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne	
CEL STRATEGICZNY III Wysoka dostępność i jakość usług publicznych, wpływających na poprawę jakości życia mieszkańców														
Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej (w tym budowa chodników, poboczy)	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Tworzenie miejsc parkingowych,	2016 -	PDS	PDS	BDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska													
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materialne	
szczególnie przy obiektach użyteczności publicznej	2023	0/+	+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	-/+	+	+	+	+	+
Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, w tym m.in. zagospodarowanie terenów wokół budynków użyteczności publicznej - przystosowanie otoczenia, podjazdów do potrzeb niepełnosprawnych	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Zmniejszenie „obszarów wykluczonych cyfrowo” w gminie poprzez inicjowanie działań związanych z poprawą dostępności do sieci szerokopasmowej i sieci teleinformatycznej	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz programy wsparcia dla nowych przyłączy	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Realizacja programów obejmujących budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozbudowa sieci gazociągowej	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS -/+	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Modernizacja kotłowni w zakresie wymiany źródeł grzewczych na nowoczesne i ekologiczne	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Poszerzenie monitoringu w miejscach publicznych	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wspieranie policji oraz straży pożarnej w zakresie doposażania sprzętowego	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wspieranie OSP w zakresie modernizacji strażnic	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	BKC -/+	PDS +	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materialne
Prewencja, edukacja i profilaktyka wśród dzieci i młodzieży - bezpieczeństwo na drodze, unikanie zagrożeń, pierwsza pomoc	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Kształtowanie i promocja postaw, aktywna edukacja na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców gminy	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Organizowanie i wspieranie akcji informacyjno-uświadamiających dot. bezpieczeństwa w zakresie zdrowotnym i społecznym	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wsparcie i aktywizacja osób niepełnosprawnych, w tym wyrównywanie szans w dostępie do edukacji oraz rynku pracy, a także likwidacja barier architektonicznych	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym wśród dzieci i młodzieży	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wspieranie działań w zakresie rozwoju poradnictwa związanego z uzależnieniami - punkty konsultacyjne, grupy samopomocowe	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie bezpieczeństwa, edukacji	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał
społecznej, np. przeciw przemocy, uzależnieniom														
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (w tym m.in. fotowoltaika i kolektory słoneczne, wiatraki)	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Optymalizacja kosztów energii poprzez organizowanie grupowych (z innymi samorządami) zakupów energii	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i obiektów zamieszkania zbiorowego	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	BKC -/+	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Wdrażanie założeń Programu gospodarki niskoemisyjnej	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS -/+	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Sprawny i efektywny system gospodarki odpadami (w tym utylizacja i recykling)	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	BDS +	BDS +	BDS +	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +
Zapobieganie i przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych (powódzie, susze, osuwiska, itp.) - właściwe zagospodarowanie przestrzeni, systemy monitoringu i wczesnego ostrzegania	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Zachowanie środowiska przyrodniczego oraz działania rekultywacyjne	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	BDS +	BDS -/+	PDS +	BDS +	BDS -/+	BDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +
Edukacja ekologiczna i promocja postaw ekologicznych Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie edukacji ekologicznej	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
Wdrażanie założeń programu opieki nad zwierzętami	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	BDS +	PDS +	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, PHIN Sp. z o.o.

Oznaczenia:

BDS - oddziaływanie bezpośrednio długoterminowe stałe

PDS - oddziaływanie pośrednio długoterminowe stałe

ODDZIAŁYWANIA:

bezpośrednie - B,

pośrednie - P,

krótkoterminowe - K,

długoterminowe - D,

stałe - S

chwilowe - C

skumulowane - Sk

pozytywne + i warunkowo pozytywne (+)

negatywne - i warunkowo negatywne (-)

brak oddziaływania - 0

PO ANALIZIE POWYŻSZYCH ROZWAŻAŃ I DANYCH ZAMIESZCZONYCH W TABELACH MOŻNA STWIERDZIĆ IŻ REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO NR 3 NIE PRZYCZYNI SIĘ DO STAŁEGO NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, WSZYSTKIE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE BĘDĄ W DŁUGIEJ PERSPEKTYWIE POZYTYWNE.

Tabela 7.7 Opis aktualnie znanych szczegółów zadań Celu strategicznego IV – Zintegrowany system zarządzania publicznego

CEL STRATEGICZNY IV Zintegrowany system zarządzania publicznego		
CEL OPERACYJNY 4.1. prawny system zarządzania i administracji oraz skuteczna promocja		
Nazwa zadania	Opis zadania	Lokalizacja
Wdrażanie nowoczesnych instrumentów zarządzania publicznego w tym konsultacji społecznych	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie będzie miało na celu informowanie społeczeństwa o planach i zamierzeniach gminnych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Opracowanie systemu doskonalenia kadr samorządowych (wzmocnienie potencjał administracji)	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na stworzeniu i doskonaleniu odpowiednich zasobów kadrowych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice w Urzędzie Gminy oraz placówkach obsługujących gminę
Oparcie rozwoju gminy o zasady planowania i zarządzania strategicznego	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na planowaniu rozwoju gminy na zasadach strategicznych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Promowanie systemu wartości etycznych wśród pracowników samorządowych, przejrzystość pracy urzędu (w załatwianiu spraw i w dostępie do informacji publicznej)	Zadanie pozainwestycyjne W wyniku realizacji tego zadania zwiększy się łatwość w załatwianiu spraw urzędowych oraz dostęp do informacji publicznych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice w Urzędzie Gminy
Rozwój usług elektronicznych e-administracja		
Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	Zadanie inwestycyjne W wyniku realizacji zadania poprawi się dostęp osób niepełnosprawnych do placówek Urzędowych oraz oświatowych na terenie gminy	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice w budynkach użyteczności publicznej
Cel operacyjny 4.2. Rozwój współpracy terytorialnej		
Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego - wspólne projekty w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie polegało będzie na wspólnej realizacji działań	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice oraz na terenie gmin ościennych
Aktywny udział różnego rodzaju sieciach współpracy: krajowych i międzynarodowych		
Współpraca z samorządami z kraju i z zagranicy	Zadanie pozainwestycyjne Polegało będzie na nawiązywaniu nowej i kultywowaniu i rozwijaniu istniejącej współpracy regionalnej z innymi państwami	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice we współpracy z innymi partnerującymi gminami zagranicznymi
Cel operacyjny 4.3. System konsultacji społecznych		
Jawny i przejrzysty system konsultacji społecznych	Zadanie pozainwestycyjne W ramach zadania mieszkańcy będą informowani o sprawach ich dotyczących na zasadzie konsultacji społecznych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Komunikowanie mieszkańcom wszelkich istotnych informacji o działaniach podjętych przez samorząd		
Umożliwienie mieszkańcom udziału w tworzeniu projektów, wyborze rozwiązań dla zadań planowanych do realizacji		
Sprawny i efektywny system informacji wewnątrzgminnej	Zadanie pozainwestycyjne Zadanie będzie miało na celu usprawnienie komunikacji wewnątrzgminnej między samorządem, a mieszkańcami	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Promowanie postaw obywatelskich wśród mieszkańców, w tym wsparcie dla programów edukacji społecznej w tym zakresie	Zadanie pozainwestycyjne W ramach zadania poprawiona i rozwijana będzie edukacja mieszkańców zarówno dorosłych jak i dzieci w zakresie postaw społecznych i interpersonalnych	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wsparcie dla inicjatyw oddolnych i aktywności społecznej, w tym promowanie działalności lokalnych liderów	Zadanie pozainwestycyjne Dzięki realizacji tego zadania poprawi się poziom	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice

	aktywności społecznej	
Cel operacyjny IV.4. Rozwój wsi		
Aktywizacja gospodarcza terenów wiejskich w zakresie wspierania zatrudnienia w działalności rolniczej i okołorolniczej opartej na zwiększeniu towarowości i wydajności	Zadanie pozainwestycyjne zadanie to przyczyni się do zaktywowania terenów wiejskich do działalności zwiększającej dochodowość	Zadanie zlokalizowane będzie na terenie gminy Pabianice
Wspieranie rozwoju działalności pozarolniczej na terenach wiejskich		

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, PHIN Sp. z o.o.

Analizując tabelę zamieszczoną powyżej można stwierdzić, iż planowane działania mają charakter czysto projektów miękkich polegających na promocji gminy jakie miejsca atrakcyjnego turystycznie, poprawę współpracy samorządu z mieszkańcami oraz polepszenie jakości funkcjonowania administracji publicznej.

Zadania te mają wydźwięk edukacyjny, poznawczy a także usprawniający współpracę samorząd-mieszkańcy, zadania te będą oddziaływać tylko w sposób pozytywny szczególnie na mieszkańców.

Tabela 7.8 Przewidywane znaczące oddziaływania zadań celu strategicznego nr 4 na zagadnienia i aspekty środowiskowe

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska													
	obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał	
CEL STRATEGICZNY III wysoka jakość życia mieszkańców gminy oparta na rozwiniętym systemie usług publicznych														
Wdrażanie nowoczesnych instrumentów zarządzania publicznego w tym konsultacji społecznych	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Opracowanie systemu doskonalenia kadr samorządowych (wzmocnienie potencjał administracji)	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Oparcie rozwoju gminy o zasady planowania i zarządzania strategicznego	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Promowanie systemu wartości etycznych wśród pracowników samorządowych, przejrzystość pracy urzędu (w załatwianiu spraw i w dostępie do informacji publicznej)	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Rozwój usług elektronicznych e-administracja	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	2016 - 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +
Współpraca z innymi	2016	PDS	PDS	BDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS	PDS

Zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z terminem realizacji		Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska													
		obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał	
jednostkami samorządu terytorialnego – wspólne projekty w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej	- 2023	0/+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Aktywny udział różnego rodzaju sieciach współpracy: krajowych i międzynarodowych	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Współpraca z samorządami z kraju i z zagranicy	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Jawny i przejrzysty system konsultacji społecznych	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Komunikowanie mieszkańcom wszelkich istotnych informacji o działaniach podjętych przez samorząd	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Umożliwienie mieszkańcom udziału w tworzeniu projektów, wyborze rozwiązań dla zadań planowanych do realizacji	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Sprawny i efektywny system informacji wewnątrzgminnej	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Promowanie postaw obywatelskich wśród mieszkańców, w tym wsparcie dla programów edukacji społecznej w tym zakresie	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Wsparcie dla inicjatyw oddolnych i aktywności społecznej, w tym promowanie działalności lokalnych liderów	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Aktywizacja gospodarcza terenów wiejskich w zakresie wspierania zatrudnienia w działalności rolniczej i okołorolniczej opartej na zwiększeniu towarowości i wydajności	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	
Wsparcie rozwoju działalności pozarolniczej na terenach wiejskich	2016 – 2023	PDS 0/+	PDS +	BDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	PDS +	

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”, PHIN Sp. z o.o.

Oznaczenia:

BDS - oddziaływanie bezpośrednie długoterminowe stałe

PDS - oddziaływanie pośrednie długoterminowe stałe

ODDZIAŁYWANIA:

bepośrednie - B,

pośrednie - P,
krótkoterminowe - K,
długoterminowe - D,
stałe - S
chwilowe - C
skumulowane - Sk
pozytywne + i warunkowo pozytywne (+)
negatywne - i warunkowo negatywne (-)
brak oddziaływania - 0

PO ANALIZIE POWYŻSZYCH ROZWAŻAŃ I DANYCH ZAMIESZCZONYCH W TABELACH MOŻNA STWIERDZIĆ IŻ REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO NR 4 NIE PRZYCZYNI SIĘ DO NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, WSZYTSKIE ODDZIAŁYWANIA BĘDĄ POZYTYWNE.

7.1. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne aspekty

Reasumując powyższe rozważania należy stwierdzić, że generalnie realizacja zaproponowanych w projekcie „Strategii... celów i zadań wpłynie korzystnie na stan poszczególnych segmentów środowiska w tym także przyrodniczego i w efekcie końcowym przyczyni się do poprawy ich jakości.

W trakcie realizacji postanowień projektu dokumentu wystąpią czasowo negatywne oddziaływania na środowisko o niewielkim natężeniu. Należy jednak pamiętać, że mają one charakter przejściowy a ich ewentualne negatywne wpływy są rekompensowane wskutek osiągnięcia wymiernego efektu ekologicznego i społecznego.

Zadania mogą oddziaływać niekorzystnie tylko w fazie realizacji, natomiast w fazie eksploatacji ich oddziaływanie będzie zdecydowanie pozytywne. Dotyczy to przede wszystkim przedsięwzięć realizowanych w sektorze powietrza atmosferycznego i hałasu (rozbudowa i modernizacja sieci drogowej, parkingów, chodników, budowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, termomodernizacje, przygotowanie terenów inwestycyjnych) oraz ochrony zwierząt (termomodernizacje).

Należy w tym miejscu podkreślić, że o ile ujemne skutki środowiskowe występujące w fazie realizacji inwestycji raczej nie będą miały trwałego charakteru, o tyle w fazie eksploatacji tych inwestycji należy spodziewać się trwałych zmian w środowisku dotyczących:

- przekształceń krajobrazu (budowa nowych dróg, terenów inwestycyjnych, infrastruktury rekreacyjnej i sportowej),
- wpływu na jakość powietrza i klimat akustyczny (nowe tereny inwestycyjne, czy infrastruktura rekreacyjna i sportowa - aktualnie brak jest lokalizacji, może się przyczynić do zwiększenia ruchu pojazdów i zwiększenia hałasu na terenie gdzie ulokują się nowe przedsiębiorstwa, zwiększenie ruchu na drogach w wyniku ich zmodernizowania),
- zmiany warunków hydrologicznych oraz hydrogeologicznych (przebudowa dróg gminnych będzie wiązała się z koniecznością uporządkowaniem stosunków wodnych).

Odrębną kwestę stanowią inwestycje budzące konflikty społeczne, co jest związane z realizacją działań na obszarach zamieszkałych.

Nie ulega wątpliwości, że mogą one wystąpić w trakcie realizacji dokumentu, co z kolei będzie wiązało się z koniecznością podjęcia decyzji obejmującej:

- zmianę realizacji projektowanego przedsięwzięcia,
- wykonanie działań kompensacyjnych,
- lub całkowitą rezygnację z inwestycji.

Wybór jednego z rozwiązań będzie uzależniony od szeregu czynników spośród których największe znaczenie będzie miał aspekt środowiskowy i społeczny. Dodatkową kwestią dotyczącą jednak już wszystkich zadań inwestycyjnych będzie przeprowadzenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiednich procedur i opracowanie stosownych dokumentów uwzględniających ewentualny wpływ inwestycji na środowisko.

Ostatecznie należy jednak podkreślić, że realizacja projektu „Strategii... z całą pewnością będzie wpływać na zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko głównie poprzez:

- poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków,
- poprawę jakości powietrza atmosferycznego wskutek ograniczania emisji gazowych i pyłowych pochodzących z sektora komunalnego i komunikacyjnego związanych z tzw. niską emisją, (poprzez termomodernizację obiektów, wymianę źródeł ciepła)
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (montaż solarów, ogniw fotowoltaicznych),
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

Przewidywane oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” mogące mieć wpływ na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny to:

- wszelkie działania inwestycyjne wiążące się z przekształceniami powierzchni ziemi wpływają na analizowane zagadnienia są to głównie remonty i modernizacje dróg, budowa parkingów, wiążą się ze zmianą charakteru użytkowania terenu, zmianą charakteru powierzchni biologicznie czynnej, z podziałami terenu i osłabianiem jego odporności na antropopresję, z tworzeniem barier przestrzennych, z wyparciem pewnych gatunków i/lub wprowadzaniem w ich miejsce nowych, z wprowadzaniem nowego charakteru roślinności w związku z urządzeniem terenów zielonych, zieleni ozdobnej, zieleni izolacyjnej, itp. Zdecydowana większość opisanych zmian ma charakter negatywny, ale nie jest to regułą i każdorazowo indywidualna ocena poszczególnych przedsięwzięć, może być odmienna. Niemniej jednak każda poprawa stanu powietrza wpłynie pozytywnie na stan zdrowotny roślin i zwierząt. Prace te związane są z naruszeniem powierzchni ziemi i mogą mieć wpływ na zwierzęta i rośliny. Niemniej jednak oddziaływania te wystąpią tylko w trakcie realizacji działań. Po zakończeniu realizacji inwestycji teren zostanie uporządkowany i zarówno rośliny jak i zwierzęta ponownie będą miały możliwość dalszego rozwoju i wzrostu.
- projekt „Strategii...” przewiduje szereg działań o charakterze promocyjnym, informacyjnym i edukacyjnym. Będą one miały postać broszur i ulotek o charakterze edukacyjnym, a także zajęć, warsztatów i wycieczek edukacyjnych dla dzieci szkolnych i przedszkolnych. Zadania o takim charakterze wiążą się zawsze także z poprawą świadomości ekologicznej ludności i podejmowaniu działań na rzecz ochrony środowiska.
- W tym aspekcie ustalenia projektu „Strategii...” należy uznać za wpływające pośrednio i w długim okresie, w sposób pozytywny na bioróżnorodność, świat zwierząt i świat roślin.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na ludzi związane są z:

- poprawą warunków zamieszkania (w tym stan przestrzeni publicznych remonty zabytków, jakość infrastruktury technicznej, dostępność infrastruktury społecznej),

- poprawą dostępności infrastruktury do aktywnych form spędzania wolnego czasu (infrastruktura sportowa i rekreacyjna, place zabaw, zewnętrzne siłownie),
- poprawą świadomości ekologicznej (w tym dbałość o walory przyrodnicze, oszczędzanie wody i prądu, dbałość o ład i porządek),
- poprawę warunków codziennego życia (poprawa jakości sieci drogowej, zwiększony dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągów, uporządkowanie gospodarki odpadami),
- Poprawa bezpieczeństwa (monitoring, oświetlenie terenów, zwiększenie świadomości mieszkańców).

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na powierzchnię ziemi i krajobraz:

- w większości działania zawarte w projekcie „Strategii...” dotyczą przestrzenni obszarów już zagospodarowanych, pełniących określone funkcje, a realizacja zapisów zadań ma na celu ich uzupełnienie i modernizację. W związku z tym oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi i krajobraz jest w większym stopniu pozytywne niż negatywne,
- oddziaływanie na krajobraz może mieć miejsce w sytuacji lokalizacji nowych obiektów drogowych, sportowych czy nowych przedsiębiorstw, gdzie zmianie ulegnie krajobraz,
- poprawie uleganie krajobraz, dzięki remontom i modernizacjom budynków użyteczności publicznej co będzie pozytywną zmianą,
- w trakcie realizacji inwestycji polegających na budowie wodociągów, kanalizacji dojdzie do czasowej zmiany krajobrazu, nie mniej jednak oddziaływania te są krótkotrwałe i czasowe.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na klimat:

- remonty dróg nie przyczynią się do zmniejszenia globalnej presji na zmiany klimatyczne, jednak upłynnienie ruchu poprzez modernizacje i remonty dróg gminnych zmniejszy negatywne oddziaływanie,
- nie przewiduje się znaczących oddziaływań w zakresie rozwoju aktywnego wypoczynku mimo powstania nowej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, która ma mieć łagodny charakter uwzględniający walory gminne.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na zasoby naturalne:

- projekt „Strategii...” zawiera szereg zapisów dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i budowę sieci wod-kan, co w znacznym stopniu ogranicza oddziaływanie negatywne poszczególnych celów na zasoby naturalne,
- oddziaływanie realizacji poszczególnych celów na zasoby naturalne jest stosunkowo niewielkie i zazwyczaj nie będzie miało istotnego wpływu na nie,
- poprawi się stan zasobów naturalnych w wyniku usystematyzowania gospodarki odpadami, zmniejszy się ilości powstających „dzikich wysypisk” oraz zwiększy się odsetek odzyskiwanych odpadów.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją projektu „Strategii...” na zabytki:

- modernizacja dróg i poprawa ich stanu może przyczynić się do zwiększenia liczby aktywnie wypoczywających mieszkańców również z sąsiednich gmin. Może to mieć negatywne skutki w postaci zwiększonego

ruchu samochodowego, zwiększonej ilości odpadów pozostawionych przez ludzi,

- zwiększenie atrakcyjności gminy wpływa pośrednio na zwiększenie aktywności gospodarczej, a tym samym na zamożność. W wyniku tego będą realizowane prace renowacyjne także na zabytkowych obiektach, w związku z tym będzie to trwałe i korzystne oddziaływanie mające wpływ na podniesienie atrakcyjności gminy.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu „Strategii...” na dobra materialne:

- projekt „Strategii...” nie zawiera ustaleń, które prowadziłyby do dających się przewidzieć istotnych strat w zakresie wartości i jakości dóbr materialnych,
- realizacja ustaleń projektu „Strategii...” będzie się wiązała z poprawą jakości i wartości przestrzeni publicznych (estetyzacja, modernizacja, remonty, termomodernizacje budynków),
- realizacja ustaleń projektu „Strategii...” będzie się wiązała z poprawą sytuacji materialnej mieszkańców, udzielania noclegów, rozwój turystyki- co będzie sprzyjać konsumpcji i poprawie standardu zamieszkania.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach projektu „Strategii...” ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie w tym zakresie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Innym zagadnieniem jest proponowanie rozwiązań alternatywnych dla działań związanych z budową infrastruktury gospodarki odpadami czy zbiornika retencyjno-rekreacyjnego w takich przypadkach możliwe jest wskazanie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych.

Planowane inwestycje są poza terenami przyrodniczo cennymi, nie będą ulokowane na terenie korytarzy ekologicznych oraz użytków ekologicznych i obszarów chronionego krajobrazu.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą także od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy modernizacji dróg, rozbudowie sieci wod-kan, działaniach termomodernizacyjnych należy rozważyć warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

- warianty lokalizacji - możliwe są w sytuacji przebiegu sieci wod-kan, gazowej, lokalizacji infrastruktury drogowej w tym parkingów,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne - możliwe przy termomodernizacjach, modernizacji dróg, budowy parkingów czy likwidacji źródeł ciepła,
- warianty organizacyjne - możliwe przy działaniach promocyjnych,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe. W sytuacjach braku możliwości realizacji pewnych rodzajów zadań biorąc wszystkie „za” i „przeciw” możliwa jest rezygnacja z niektórych działań zapisanych w projekcie „Strategii...”.

W przypadku pozostałych zaproponowanych działań, wpływających korzystnie na środowisko, zaproponowanie rozwiązań alternatywnych jest nieuzasadnione.

W trakcie opracowywania niniejszej „Prognozy...” nie natrafiono na trudności wynikające z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Aby w przyszłości istniała możliwość obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i zadań proponowanych w ramach projektu „Strategii...” konieczne jest prowadzenie monitoringu.

Proces monitorowania, stanowi integralną część codziennego zarządzania. Jego celem jest dostarczenie informacji, na podstawie której osoby zarządzające projektem mogą wskazać problemy związane z wdrażaniem projektu oraz je rozwiązać, jak również ocenić postęp w stosunku do pierwotnych planów.

Monitorowanie pokazuje osobom realizującym Strategię Rozwoju wiarygodne, rzetelne informacje o stanie zaawansowania prac, postępach, uchybieniach w realizacji zadań, zmianie zakresu zadań czy też o zaniechaniu realizacji zadania wraz z przyczynami i uzasadnieniem takiego stanu rzeczy.

Charakterystyka systemu monitorowania obejmuje trzy główne etapy:

- ETAP 1 - Analiza celów projektu.
- ETAP 2 - Przegląd wskaźników produktów i rezultatów.
- ETAP 3 - Zaprojektowanie formatu raportów.

Monitoring ten, ze względu na częstotliwość gromadzenia, a w szczególności udostępniania danych powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji, łącznie ze sprawozdaniami z postępów wykonania, powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353) co najmniej w cyklu dwuletnim.

Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki, jak również dostępne dane są zbyt ubogie, aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia oraz wymogi UE.

Prognoza optymistyczna powstała przy założeniu, że wszystkie wymogi UE w zakresie ochrony przyrody i środowiska zostaną spełnione oraz zostanie wydatkowanych 100% nakładów zaplanowanych na realizację postanowień projektu „Strategii...”.

Prognoza realistyczna to taka, w której uwzględniono dotychczasowe tempo zmian wskaźników oraz środków jakie poniesiono na realizację postanowień dotychczasowej wersji „Strategii...”.

Prognoza pesymistyczna powstała przy założeniu, że nie uda się wydatkować 100% zaplanowanych nakładów na realizację postanowień projektu „Strategii...”, a dotychczasowe tempo zmian wskaźników zostanie osłabione.

Ujęcie jakościowe dla elementów projektu „Strategii...” dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

Listę tą można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące wykonania postanowień projektu „Strategii...”.

Tabela 9.1 Przykładowy zestaw wskaźników do monitorowanie realizacji „Strategii...”

ZADANIE MONITOROWANE	WSKAŹNIK
Budowa parkingów	Ilość nowych miejsc parkingowych
Budowa miejsc postojowych Remonty i modernizacje dróg gminnych	Ilość zbudowanych nowych miejsc postojowych Ilość zmodernizowanych odcinków/długość zmodernizowanych dróg
Ilość nowych przedsiębiorstw na terenie gminy	Ile
Ilość porad dla przedsiębiorców	ile
Stworzenie spójnej polityki promocyjnej gminy	Ilość działań promocyjnych w ciągu roku
Współpraca z sąsiadami	Ilość projektów promocyjno-informacyjnych
Zmniejszenie bezrobocia	o ile %
Zwiększenie dostępu do Internetu	Ilość mieszkańców którzy uzyskali dostęp do Internetu
Organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Ilość zorganizowanych zajęć/na rok
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Ilość nowych przydomowych oczyszczalni ścieków
Budowa nowoczesnej sieci monitoringu wizyjnego	tak/nie
Zakup nowoczesnego sprzętu ratowniczo-gaśniczego	tak/nie Koszty poniesione
Termomodernizacja budynków gminnych	Ilość zmodernizowanych budynków
Przebudowa oświetlenia ulicznego	Ilość zmodernizowanych punktów
Pomoc osobom wykluczonym społecznie	Ilość osób korzystających z porad na rok
Likwidacja barier architektonicznych	tak/nie
Cykl szkoleń i doradztwa dla osób zainteresowanych otwieraniem pozarolniczej działalności gospodarczej	Ilość osób, które skorzystały ze szkoleń
Poprawa funkcjonowania administracji samorządowej	tak/nie Koszty poniesione
Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych	Ilość osób korzystających z porad na rok

Źródło: opracowanie własne

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko zadań i przedsięwzięć planowanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku.

W konwencji jako oddziaływanie transgraniczne określono jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej strony.

W załączniku 1 i załączniku 3 ww. konwencji określono działalności i dodatkowe kryteria, które wskazują na możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Zaproponowane w ramach projektu „Strategii...” działania w zakresie celów strategicznych, celów szczegółowych i konkretnych sprecyzowanych zadań nie rodzą żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach projektu „Strategii...” ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg na terenie gminy Pabianice.

Na etapie opracowywania niniejszej prognozy według stanu wiedzy na chwilę obecną stwierdzono, że realizacja projektu „Strategii...” nie wskazuje na możliwość negatywnego czasowego lub stałego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” (zwanej w dalszej części opracowania „Prognozą...”) są przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353).

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” przygotowana została przez PHIN Inwestycje Sp. z o.o. z Łodzi.

Treść niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko została także podporządkowana uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych prognozie wydanej przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi nr PWIS.NSOZNS.9022.1.321.2016.JOK z dnia 8 lipca 2016 roku oraz zakresowi i stopniowi szczegółowości informacji wymaganych w prognozie wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi nr WOOŚ-II.411.242.2016.MGw.2 z dnia 17 czerwca 2016 roku.

Biorąc pod uwagę nakreślone przez mieszkańców Gminy Pabianice problemy oraz analizując mocne strony gminy można zdefiniować główne cele projektu „Strategii Rozwoju Gminy...”, a także działania, które będą przeprowadzone w przyszłości. Wyodrębniono zatem cztery obszary, które są względem siebie równoważne.

Dla każdego ze strategicznych obszarów rozwoju sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2023 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji czyli przykładowe zadania i projekty do realizacji.

Zadania i cele strategiczne zamieszczone w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” w odniesieniu do poszczególnych celów długoterminowych zapisanych w innych dokumentach zostały tak sformułowane, by w sposób bezpośredni nawiązywać do wymogów i wytycznych zawartych w szeregu dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim, obejmujących swoją tematyką szeroko rozumiane kwestie ochrony środowiska m.in. w kontekście planowania gospodarczego, przestrzennego i społecznego.

Wspólną cechą wszystkich scharakteryzowanych poniżej dokumentów (która w sposób bezpośredni została przeniesiona do projektu „Strategii...”) jest dążenie do stworzenia warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska oraz wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Zapisy umieszczone w analizowanym projekcie „Strategii...” są zgodne z postanowieniami dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym.

„Prognoza...” omawia wybrane zagadnienia dotyczące środowiska przyrodniczego mające ewidentny wpływ na cele i zadania zapisane w harmonogramie zamieszczonym w projekcie „Strategii...”. Duży nacisk położono w szczególności na problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi. Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane dane zamieszczone w projekcie „Strategii...” oraz zgromadzone samodzielnie przez Wykonawcę, w tym również opracowania, raporty i analizy przygotowane w ostatnich latach między innymi przez WIOŚ.

Gmina Pabianice to gmina wiejska położona jest centralnej części województwa łódzkiego w powiecie pabianickim. Gmina składa się z dwóch odrębnych części położonych na północy oraz południu względem miasta Pabianice – siedziby powiatu.

Powierzchnia gminy Pabianice wynosi 8 769 ha, liczba mieszkańców na koniec grudnia 2015 roku na terenie Gminy Pabianice zameldowanych było 6801 osób, średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 77 osób na km².

Teren Gminy Pabianice leży na granicy dwóch makroregionów: Niziny Południowo-wielkopolskiej i Wzniesień Południowo-mazowieckich i należy do dorzecza Warty. Północna część gminy leży w obrębie Wysoczyzny Łaskiej należącej do

Niziny Południowo wielkopolskiej i stanowi płaską, denudowaną wysoczyznę morenową. Natomiast południowa część gminy stanowi fragment Wysoczyzny Bełchatowskiej należącej do Wzniesienia Południowo mazowieckiego i leży w strefie wzgórz morenowych i kemowych.

Gmina Pabianice znajduje się w regionie Środkowopolskim (VII). W ciągu roku na tym obszarze występuje średnio 30-35 dni z pogodą umiarkowaną ciepłą, z dużym zachmurzeniem i opadami, 30 dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadami, 7 dni z pogodą umiarkowanie mroźną, z dużym zachmurzeniem i opadami i 8 dni z pogodą dość mroźną, pochmurną bez opadu. Średnioroczna suma opadów wynosi zaledwie ok. 560 mm z objawami niedoboru w miesiącach lipiec - wrzesień.

W gminie znajduje się jeden użytek ekologiczny, który położony jest w Okołowicach w Leśnictwie Smulsko, oddział 452 b, na działce o numerze ewidencyjnym 225/4. Jego powierzchnia wynosi 2,83 ha. Jest to teren podmokły z licznymi zastoiskami wody o charakterze bagiennym, przyległy do rzeki Ner, na którym postępuje naturalna sukcesja wtórna. Następuje tu: ochrona miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego, ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych. Jest to istotne pod kątem zachowania zasobów genowych i typów środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości istnienia ekosystemów i różnorodności genowej.

Z gminą Pabianice graniczy ponadto Obszar Chronionego Krajobrazu „Środkowej Grabi”. Obszar Chronionego Krajobrazu „Środkowej Grabi”, zajmuje powierzchnię 6558 ha, położony w Gminie Dobroń. Pozostała część obszaru położona jest w powiecie łaskim. Ta forma ochrony przyrody wchodzi w skład obszaru NATURA 2000 Grabia PLH 100021, o powierzchni 1670,48 ha, który zlokalizowany jest w gminach Dłutów i Dobroń wcinając się równocześnie w tereny sąsiednich powiatów łaskiego i bełchatowskiego.

Ochroną objęty jest środkowy i dolny bieg Grabi wraz z przyległymi ekosystemami łąkowymi i leśnymi. Rzeka objęta jest ochroną na odcinku 50 km, co stanowi ponad połowę jej długości.

Wspomniany obszar powstał aby chronić siedliska związane z doliną rzeki Grabi, na terenie Powiatu objęte ochroną zostały lasy łęgowe, starorzecza oraz różne gatunki zwierząt; bezkręgowców, ryb, ssaków uznane za szczególnie ważne. Wszystkie te elementy zostały ujęte w załącznikach do Dyrektyw 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk. Warto podkreślić, iż 18 lutego 2014 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi ustanowił plan ochronny dla powyższego obszaru NATURA 200017.²²

Na podstawie Pięcioletniej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim w latach 2010-2014 określony został kształt wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza. Stwierdzono m.in. konieczność rozbudowy istniejącej sieci manualnych pomiarów pyłu PM10. Konieczne również jest wdrożenie odpowiednich procedur zapewnienia jakości wyników dotychczasowych pomiarów manualnych.

W 2015r. podobnie jak w roku 2014 stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, w wyniku czego nadano obu strefom oceny klasę D2. Przekroczenia występowały na obszarze całego województwa.

Przez teren gminy Pabianice przepływa rzeka Ner, badana była ona w 2015 roku w czterech punktach:

- Ner do Dobrzynki,
- Ner od Dobrzynki do Zalewki,
- Ner od Zalewki do Dopływu spod Łęzek,
- Ner od Dopływu spod Łęzek do Kanału Zbylczyckiego.

W 2015 roku na terenie powiatu pabianickiego badane punkty zlokalizowane były w miejscowościach Dłutów i Markówka. W pierwszym punkcie wody podziemne zakwalifikowano do I klasy czyli jako wody bardzo dobrej jakości, w której wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie

²² Strategia Rozwoju Powiatu Pabianickiego na lata 2014 - 2020, 2013

naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód powierzchniowych. Natomiast w drugiej dobrej jakości, w której wartości niektórych wskaźników są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych. Wskaźniki jakości wody nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody, przeznaczonych do spożycia przez ludzi.²³

Stopień zwodociągowania gminy zgodnie z danymi GUS, BDL za 2014 rok wynosi 99,9% mieszkańców gminy. Na terenie gminy Pabianice znajdują się trzy wodociągi, z których dostarczana jest woda z trzech stacji uzdatniania wody:

- stacji w Rydzynach (wydobycie wody to 355 m³/dobę., 129.575 m³/rok)
- stacji Górka Pabianicka (wydobycie wody 202 m³/dobę., 73.730 m³/rok)
- stacji Żytowice (wydobycie wody 679 m³/dobę., 247.678 m³/rok)

Długość sieci wodociągowej znajdujących się na terenie gminy Pabianice to 111,2 km. Cały wodociąg jest wykonany z materiałów PVC. Na terenie Gminy Pabianice do końca 2015 roku zarejestrowano 2460 przyłączy do sieci wodociągowej.

Gmina Pabianice posiada duże braki w zakresie infrastruktury związanej z kanalizacją sanitarną. Jednakże wysiłkiem samorządu długość sieci kanalizacji sanitarnej jest stale zwiększana.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy na koniec 2015 roku do sieci kanalizacji sanitarnej przyłączono 259 nieruchomości.

Badania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego nie objęły gminy Pabianice.

Tabela 11.1 Ocena stanu środowiska gminy Pabianice wskazuje następujące problemy występujące w najważniejszych sektorach środowiska

POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	INFRASTRUKTURA	PROBLEMY SPOŁECZNE
<p>w okresie letnim występuje emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych</p> <p>niska emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków</p> <p>w okresie zimowym bardzo znaczące jest oddziaływanie emisji z indywidualnego ogrzewania budynków</p> <p>spalanie paliw stałych niskiej jakości,</p> <p>brak oświetlenia energooszczędnego,</p> <p>niskie parametry techniczne niektórych dróg zwiększają emisje zanieczyszczeń,</p> <p>powolny rozwój OZE,</p>	<p>niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>brak uporządkowanej gospodarki ściekowej i wodami opadowymi na terenie gminy</p> <p>na jakość wód podziemnych wpływa stan wód powierzchniowych</p> <p>zagrożenia dla czystości wód powierzchniowych wynikające z złej jakości powietrza</p>	<p>niski stopień skanalizowania gminy</p> <p>zły stan infrastruktury drogowej, zły dojazd do posesji</p> <p>niewystarczająca ilość ciągów pieszo - rowerowych,</p> <p>brak wystarczającego oświetlenia ulicznego,</p> <p>niewystarczający poziom rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,</p> <p>nieatrakcyjna oferta inwestycyjna</p> <p>brak oświetlenia ulicznego</p> <p>brak dostępu do Internetu w niektórych miejscowościach gminy</p> <p>mała ilość inwestorów</p> <p>niski budżet gminny, co ogranicza ilość inwestycji</p>	<p>Słaby rozwój gospodarczy</p> <p>rozbicie gminy na dwie części</p> <p>mało miejsc pracy na terenie gminy</p> <p>mało terenów inwestycyjnych</p> <p>duża liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej</p> <p>brak hali sportowej, placów zabaw dla dzieci</p> <p>mała ilość pozyskanych funduszy unijnych</p> <p>niedostatecznie rozwinięta infrastruktura edukacyjna gminy, szczególnie na poziomie przedszkolnym oraz brak</p> <p>brak dostępu do badań specjalistycznych</p> <p>niewystarczająca baza turystyczno-wypoczynkowa</p> <p>niska świadomość społeczna w zakresie ekologii</p>

Źródło: opracowanie własne

²³ na podstawie „Sprawozdanie z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2013 roku, WIOŚ Łódź, marzec 2014, „Ocena jakości wód podziemnych w punktach badawczych monitoringu diagnostycznego w 2014 roku”, WIOŚ Łódź, 2015

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Przewiduje się, że **brak realizacji** postanowień projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” spowodowałby następujące skutki:

- pozytywne dla środowiska i mieszkańców:
 - o niepodejmowanie działań na rzecz rozwoju infrastruktury miałyby pozytywne konsekwencje w postaci braku utrudnień głównie w trakcie realizacji inwestycji - są to oddziaływania czasowe,
 - o brak zagrożenia dla ewentualnych miejsc gniazdowania ptaków i nietoperzy w trakcie prac termomodernizacyjnych.
- negatywne dla środowiska i mieszkańców:
 - o brak rozwoju infrastruktury edukacyjnej,
 - o brak nowych zajęć pozalekcyjnych,
 - o brak kursów i szkoleń pozwalających na zdobycie kwalifikacji,
 - o brak doposażenia biblioteki,
 - o brak poszerzenia oferty dla mikro i małych przedsiębiorstw w tym szkoleń i akcji doradztwa,
 - o brak wsparcia dla rolników,
 - o brak organizacji rynku zbytu produktów lokalnych,
 - o brak promocji lokalnych twórców,
 - o brak nowych szlaków pieszych, rowerowych i kulturowych,
 - o brak ciekawych imprez lokalnych, połączonych z poszukiwaniem młodych talentów,
 - o brak nowych parkingów, dróg,
 - o brak rozbudowy sieci wod-kan i gazowej,
 - o brak poprawy bezpieczeństwa mieszkańców,
 - o brak wsparcia dla służb ochrony życia i mienia (Policja, OSP),
 - o brak termomodernizacji obiektów gminnych i użyteczności publicznej,
 - o brak efektywnej komunikacji publicznej,
 - o brak sprawnie zarządzanej administracji.

Realizacja żadnego z proponowanych zadań nie pociągnie za sobą stałego negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Istotnym elementem jest racjonalny wybór lokalizacji każdego przedsięwzięcia, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska, zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą: w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych, stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych, dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt oraz maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Dla eliminacji ujemnych dla środowiska skutków zadań należy na etapie opracowywania koncepcji budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych - dotyczy to przede wszystkim modernizacji i remontów dróg gminnych, budowy sieci kanalizacji i wodociągów, sieci gazowej, rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.

Biorąc pod uwagę, że część zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach projektu „Strategii...” wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. z 2016 r., poz. 353 w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

Jak wynika z przeprowadzonej w rozdziale 5 niniejszej prognozy analizy i oceny potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”, a także analizy wariantowej zawartej w rozdziale 6 odstąpienie od realizacji zawartych w dokumencie rozwiązań w efekcie końcowym byłoby znacznie gorsze, zarówno pod względem środowiskowym oraz pod względem społecznymi i gospodarczym, niż wystąpienie ewentualnych oddziaływań środowiskowych.

Mając powyższe na uwadze w odniesieniu do zadań wymienionych w projekcie „Strategii...” scharakteryzowano typowe oddziaływania i ich ewentualne skutki dla środowiska związane z realizacją zadań mogących mieć wpływ na środowisko.

Analizując przedsięwzięcia zaliczone do celu nr 1 można jednoznacznie stwierdzić iż wszystkie planowane inwestycje (których lokalizacje zostały już określone) zlokalizowane będą na terenach zurbanizowanych bez wpływu na użytki ekologiczne oraz walory przyrodnicze zlokalizowane na obszarze gminy Pabianice oraz w najbliższej jej okolicy. Będą to głównie działania edukacyjne i polegające na pośrednictwie pracy i rozwoju przedsiębiorczości, a także promocji gminy. Tylko zadanie polegające na modernizacji placówek oświatowych ma charakter inwestycyjny. Będą to działania, które w trakcie realizacji będą niekorzystnie wpływać szczególnie na ludzi powodując hałas i pylenie, niemniej jednak po zakończeniu realizacji tego działania oddziaływania będą już tylko pozytywne. W trakcie prac przygotowawczych do remontów i modernizacji starych budynków należy zwrócić uwagę na miejsca lęgowe, ptaków czy siedliska nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi czy na poddaszach.

Większość zadań zaplanowanych w ramach celu strategicznego nr 2 to zadania miękkie, pozainwestycyjne nie będące miały zauważalnego wpływu na środowisko.

Promocja gminy, organizacja spotkań folklorystycznych i kultywujących tradycje regionalne, kulinarne i lokalne oraz budowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej i sportowej oraz obiektów sportowych przyczyni się do zwiększenia zainteresowania ruchem i sportem mieszkańców gminy.

Może także przyczynić się do zwiększenia napływu mieszkańców okolicznych gmin, co związane jest z większym ruchem na drogach gminnych, większym zużyciem wody, większą produkcją ścieków i odpadów. Niemniej jednak jest to także związane z zwiększeniem zamożności mieszkańców oferujących miejsca noclegowe,żywieniem punktów gastronomicznych czy wzrostem zainteresowania tradycjami i folklorem na terenie gminy.

Analizując zadania w ramach celu strategicznego nr 3 można stwierdzić, iż planowane działania zlokalizowane będą przy istniejącej infrastrukturze.

W związku z tym oddziaływanie w trakcie realizacji inwestycji może być czasowo niekorzystne ze względu na hałas towarzyszący pracom budowlanym a także pylenie w trakcie robót budowlanych związanych z ciężkim sprzętem, w trakcie kucia, spawania i cięcia. Niemniej jednak są to oddziaływania czasowe, które po zakończeniu realizacji inwestycji nie pozostawiają po sobie skutków długoterminowych.

Realizacja działań związanych z budową sieci kanalizacyjnej, gazowej i przydomowych oczyszczalni przyczyni się do czasowych utrudnień dla mieszkańców oraz właścicieli posesji, natomiast w trakcie eksploatacji oddziaływania będą tylko pozytywne.

Na terenie gminy planowane jest także modernizacja dróg, budowa parkingów chodników i obiektów użyteczności publicznej. Działania termomodernizacyjne takie jak wymiana okien, i drzwi, docieplenie ścian, stropów i dachów oraz

wymiana instalacji przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię, a poprzez wymianę starych nieefektywnych kotłów przyczynią się do zmniejszenia ilości spalanych paliw. Wszystkie te działania spowodują zmniejszenie emisji do atmosfery zanieczyszczeń w postaci dwutlenku węgla i pyłu, dzięki temu zmniejszenia zjawiska niskiej emisji komunalnej.

Istotnym elementem w trakcie remontów i modernizacji budynków jest fakt, iż w trakcie prac mogą zostać usunięte lub zniszczone miejsca lęgowe, ptaków czy siedliska nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi czy na poddaszach.

Przy pracach związanych z remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity w Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w Ustawy (w tym m.in. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28.09.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną).

Również ze względu na potencjalne występowanie w obszarze planowanych działań gatunków objętych ochroną (w tym głównie ptaki i nietoperze), przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w budynkach należy przeprowadzić procedurę analogiczną do tej przy działaniach termomodernizacyjnych.

Reasumując na etapie realizacji działań takich jak przebudowa, modernizacja, czy budowa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową może przyczynić się czasowych przekształceń powierzchni ziemi, zmiany stosunków wodnych niszczenia roślin oraz do uciążliwości akustycznych, i pylenia. Wszystkie te oddziaływania zakończą się w momencie uruchomienia infrastruktury i wszelkie późniejsze oddziaływania będą już tylko pozytywne.

W trakcie eksploatacji nowego oświetlenia ulicznego i monitoringu terenów użyteczności publicznej oddziaływanie będzie tylko pozytywne w postaci mniejszego zużycia energii elektrycznej niż w sytuacji tradycyjnego oświetlenia, a także zwiększenia bezpieczeństwa pieszych oraz kierujących pojazdami.

W trakcie eksploatacji dróg gminnych po remontach pojazdy nie będą musiały hamować i rozpędzać się ponownie z powodu uszkodzonej nawierzchni, będzie to także przyczyną emisji mniejszej ilości spalin samochodowych. Reasumując po realizacji inwestycji mniejszy się emisja zanieczyszczeń i docelowo poprawi się jakość powietrza wzdłuż dróg gminnych.

Większy dostęp mieszkańców do bezawaryjnej sieci elektroenergetycznej oraz sieci Internet przyczyni się do poprawy komfortu życia mieszkańców i uatrakcyjnienia terenów.

Pozostałe działania i planowane zadania mają charakter projektów miękkich o wydźwięku edukacyjnym, poznawczym i profilaktycznym, a także zdrowotnym – będą one oddziaływać tylko w sposób pozytywny zarówno na mieszkańców jak na środowisko.

Analizując przedsięwzięcia w ramach celu strategicznego nr 4 można stwierdzić, iż planowane działania mają charakter czysto projektów miękkich polegających na promocji gminy jakie miejsca atrakcyjnego turystycznie, poprawę współpracy samorządu z mieszkańcami oraz polepszenie jakości funkcjonowania administracji publicznej.

Zadania te mają wydźwięk edukacyjny, poznawczy a także usprawniający współpracę samorząd-mieszkańcy, zadania te będą oddziaływać tylko w sposób pozytywny szczególnie na mieszkańców.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach projektu „Strategii...” ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie w tym zakresie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Innym zagadnieniem jest proponowanie rozwiązań alternatywnych dla działań związanych z budową infrastruktury gospodarki odpadami czy zbiornika

retencyjno-rekreacyjnego w takich przypadkach możliwe jest wskazania alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych.

REASUMUJĄC:

W PRZYPADKU GDY ZAPLANOWANE ZADANIA POZAINWESTYCYJNE NIE ZOSTANĄ WDROŻONE PROWADZIĆ TO BĘDZIE DO POGŁĘBIANIA SIĘ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, ZWIĄZANYCH Z WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, NISKIEJ ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ, BRAKU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ, BRAKIEM ROZWIĄZAŃ DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, A TAKŻE NISKIM ROZWOJEM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SŁABĄ JAKOŚCIĄ USŁUG SAMORZĄDOWYCH

W PRZYPADKU, GDY ZAPLANOWANE ZADANIA INWESTYCYJNE NIE ZOSTANĄ WDROŻONE PROWADZIĆ TO BĘDZIE DO POGORSZENIA STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH, JAKOŚCI POWIETRZA, STANU DRÓG POZIOMU EDUKACJI EKOLOGICZNEJ, CO NEGATYWNIE WPŁYWAĆ BĘDZIE NA KOMFORT ŻYCIA I ZDROWIE MIESZKAŃCÓW.